

3 Aruba

Odinsa moet nog
1 miljoen ontvangen

9 Wereld

Poetin tevreden over
vertrek VS uit Syrië

10 Economie

Federal Reserve schroeft
rente in VS verder op

12 Sport

Nuis gekozen tot
Sportman van het Jaar

Geregistreerd partnerschap vertraagt uitvoeringsverordening aanpassing BWA

ORANJESTAD — De uitvoeringsverordening van de aanvulling op het Burgerlijk Wetboek van Aruba (BWA) is sinds 2016 nog niet uitgevoerd. Reden voor de vertraging is het amendement geregistreerd partnerschap dat toentertijd voor veel ophef zorgde. De vertraging heeft niet alleen gevolgen voor de LGBTQ gemeenschap maar ook voor de bevolking die op de andere aanpassingen zit te wachten. Voormalige Statenlid Desiree de Sousa-Croes zegt tegen de *Amigoe* dat de vertraging meer politieke angst is dan iets anders. Volgens Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) is de regering nog de inhoud en verdere bepalingen in het amendement aan het bekijken.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

“Van mijn collega’s heb ik begrepen dat de uitvoeringsverordening BWA al bij de Staten zou zijn gekomen maar dat er nog geen datum is gepland voor vragen of de behandeling ervan, zegt ze desgevraagd aan de *Amigoe*. “Het is echter wel zo dat de MEP-fractie de andere fracties peilt hoe zij zouden stemmen om de wet met alle 7 amendementen mee te nemen”, aldus De Sousa-Croes.

De Sousa-Croes legt uit dat haar amendement een schakelbepaling had waardoor er geen uitvoeringsverordening nodig was geweest om geregistreerd partnerschap te introduceren, zo legt ze uit. “Om het geregistreerd

partnerschap aan te kunnen nemen in 2016, hadden de fractieleiders mijn amendement aangepast zodat hun fracties, de MEP en de PDR, voor zouden stemmen.” In het nieuwe amendement werd de schakelbepaling eruit gehaald, hierdoor moest het eerst naar Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWKZ) om alle aanpassingen uit te voeren. In 2016 stemden verschillende Statenleden – uit religieuze overwegingen – tegen het amendement en drie leden van oppositiepartij MEP verlieten de zaal terwijl Wever-Croes toentertijd voor het amendement stemde.

Vast
Volgens een bron van de *Amigoe* zou de uitvoeringsverordening al klaar zijn

maar zit het vast bij DWJZ en moet het eerst naar de Raad van Advies, maar dat gebeurt niet omdat er geen draagvlak zou zijn. Arlene Ellis, die indertijd commissielid was van de beweging Igualdad, vindt het vreemd dat het nog niet is uitgevoerd. “We hebben hiervoor gestreden en een concessie gedaan naar geregistreerd partnerschap. Het amendement was aangenomen in de Staten, waarom zou je dat dan niet meenemen? Het voelt alsof we beet genomen zijn”, zegt Ellis.

Sinds het amendement was aangenomen zijn de belangengroepen echter niet meer bij elkaar geweest, “We zaten te wachten tot de uitvoeringswet voor het Burgerlijk Wetboek zou komen”, vertelt ze desgevraagd aan de *Amigoe*.

“We willen binnenkort alle groepen bij elkaar brengen om te vragen hoe het gevoel nu is binnen de gemeenschap.” Wel vertelt ze dat ze nu een stichting in oprichting zijn en op deze manier verder willen strijden voor gelijke rechten voor de LGBTQ gemeenschap.

Vervolg op pagina 3

Kerk VS hield 500 namen ontuchtplegers achter

CHICAGO — De katholieke kerk in de Amerikaanse staat Illinois heeft de namen achtergehouden van zeker 500 priesters die beschuldigd zijn van seksueel misbruik.

Ook zijn veel meldingen van misbruik niet behoorlijk onderzocht door de kerk. Dit concludeert de hoofd aanklager van de staat, Lisa Madigan, die sinds augustus onderzoek heeft gedaan naar misbruik in de kerk.

De kerk, die zegt alle informatie over misbruik met

de autoriteiten te delen, had zelf de namen van 185 priesters bekendgemaakt. Deze zijn niet meegeteld door Madigan. “Door ervoor te kiezen om beschuldigingen niet zorgvuldig te onderzoeken, heeft de katholieke kerk gefaald in haar morele verplichting om voor overlevenden, pa-

rochielieden en het publiek volledige rekenschap af te leggen over alle seksueel onacceptabele gedragingen waarbij priesters zijn betrokken in Illinois”, aldus de aanklager.

Madigan begon haar onderzoek nadat een soortgelijk onderzoek in de staat Pennsylvania had uitgewezen dat de kerk daar duizenden gevallen van seksueel misbruik onder het tapijt had geveegd.

Indonesische bouwvakkers stuiten op massagraf

KAJHU — Bouwvakkers die in de Indonesische provincie Atjeh aan het werk waren bij een woningbouwproject kregen de schrik van hun leven toen zij bij graafwerkzaamheden op 45 lichamen stuitten.

Waarschijnlijk gaat het om een massagraf met lichamen van slachtoffers van de tsunami die het land in 2004 trof. Dat schrijft *The Jakarta Post*.

De arbeiders zeiden dat ze niet wisten dat een deel van het land voor het huisvestingsproject in het dorp Kajhu eigenlijk een massagraf was. De tientallen zakken met menselijke lichamen lagen minder dan een meter diep begraven.

Het dorp Kajhu werd zwaar getroffen toen een aardbeving met een kracht van 9,3 op 25 december 2004 een gigantische tsunami veroorzaakte. Op Atjeh kwamen ruim 100.000 mensen om het leven. Ongeveer 85 procent van de inwoners van Kajhu werd gedood. Degenen die de ramp overleefden, besloten het dorp te verlaten. Volgens het hoofd van de rampdienst van Atjeh zijn vier van de opgegraven

Foto: AFP

Waarschijnlijk gaat het om een massagraf met lichamen van slachtoffers van de tsunami die het land in 2004 trof.

ven doden alsnog geïdentificeerd. De opgegraven lichamen worden verplaatst

Onder de kalksteen

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — De pers werd vanochtend door Serlimar rondgeleid op de ‘sanitary landfill’ van Ser’i Teishi. Journalisten stapten in een bus die klaar stond bij het hoofdkantoor in Pos Chiquito en stapten bij de landfill uit. Daar kreeg men uitleg over wat het landfill-proces precies inhoudt. “Vergeet niet om op de terugweg naar Pos Chiquito een foto te maken van de dump bij Parkietenbos”, zei minister Otmar Oduber (POR), die ook in de bus zat. “Dan kun je goed het verschil zien tussen de oude en de nieuwe manier van afval verwerken.” De bedoeling is om na het begraven van de verpakte balen op dezelfde hoogte uit te komen als de originele rooilijn.

Grote meerderheid Kamer achter Klimaatwet

DEN HAAG — Een grote meerderheid van de Tweede Kamer heeft vandaag ingestemd met de Klimaatwet. De wet, die wordt omschreven als uniek en historisch, legt vast dat de politiek moet streven naar een vermindering van broeikasgassen.

De Klimaatwet komt een dag voor het zogenoemde Klimaatakkoord, waarin allerlei partijen en betrokkenen uit de samenleving voorstellen doen hoe de komende decennia de uitstoot van CO2 moet worden teruggedrongen. De hoop is opwarming van de aarde en verandering van klimaat tegen te gaan.

Het plan voor de Klimaatwet komt van GroenLinks en PvdA uit 2015. De vier coalitiepartijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie sloten zich aan bij het wetsvoorstel van de twee linkse opposi-

tiepartijen, en ook SP en 50PLUS. Zo’n brede meerderheid van acht partijen die een wet indient, is zeldzaam. “De Klimaatwet moet zekerheid geven aan burgers en bedrijven voor de lange termijn”, aldus Jesse Klaver van GroenLinks.

Het is de bedoeling dat de uitstoot van broeikasgassen in 2030 minimaal 49 procent minder is ten opzichte van 1990, en in 2050 zeker 95 procent. Aanvankelijk ging het om 55 procent voor 2030, 49 procent is het compromis met de coalitie, dat ook is vastgelegd in het regeerakkoord. Daarnaast moet over ruim dertig jaar de elektriciteitsproductie CO2-neutraal zijn.

De grootste oppositiepartij PVV verzette zich fel tegen de wet. “Een ramp voor Nederland, een drama voor de portemonnee van de Nederlanders. De kosten zullen gierend uit de klauwen lopen”, aldus Kamerlid Alexander Kops. En Thierry Baudet van Forum voor Democratie vreest dat door de wet een ‘enorme armoede zal neerdalen’ over Nederland. De Partij voor de Dieren vindt de wet daarentegen juist te vrijblijvend.

Drone-incident Gatwick treft tienduizenden

Foto: AFP

Gatwick is met 45 miljoen passagiers per jaar na Heathrow het drukste vliegveld van Groot-Brittannië.

LONDEN — Tienduizenden passagiers die van en naar de Britse luchthaven Gatwick willen vliegen kunnen sinds gisteravond 23.00 uur niet vertrekken of landen.

Het vliegverkeer ligt stil na herhaaldelijke meldingen dat in de buurt van de luchthaven drones waren gesignaleerd. Volgens de luchthaven zijn 115.000 passagiers op 760 vluchten getroffen. Algemeen directeur Chris Woodroffe van Gatwick kon vanochtend nog niet zeggen wanneer het vliegverkeer wordt hervat. Ook waarschuwde hij ervoor dat als het vliegverkeer weer op gang komt, de luchthaven nog zeker 24 uur hinder van de sluiting zal ondervinden.

De politie en de luchthavenautoriteiten spreken over meerdere waarnemingen van drones. Meer dan twintig politie-eenheden zijn op zoek naar de eigenaar van de vliegende objecten. Volgens Woodroffe heeft de politie de drones niet neergehaald uit angst voor het risico van verdwaalde kogels. De politie denkt niet dat het om een terroristische actie gaat. Volgens de Britse wet is het illegaal om met drones te vliegen binnen 1 kilometer van een luchthaven. Op de overtreding staat maximaal vijf jaar gevangenisstraf. Gatwick, op 50 kilometer van Londen, is met 45 miljoen passagiers per jaar na Heathrow het drukste vliegveld van Groot-Brittannië. De luchthaven adviseert passagiers hun vluchtstatus te controleren.

EXTRA OPENINGSTIJDEN

Op zaterdag 22 december 2018 is het kantoor aan de Bilderdijkstraat voor het publiek van 08.00 tot 12.00 uur open.

OUR AFFORDABLE, PERSONALIZED SERVICES
ARE GREAT FOR ANYONE
WHO WANTS TO UPDATE A SPACE IN THEIR HOME.

**20% OFF STOREWIDE
FINANCING PLANS
FREE DELIVERY
CLEARANCE ITEMS UP TO 85% OFF**

www.facebook.com/s.fordfurnishingsaruba/ Hours - Mon-Sat 9 AM To 6 PM. Scotlandstraat 38 - +297 587 0830

Banco di Seguro Social Aruba

CERAMENTO OFICINANAN SVb DURANTE DIANAN DI FIESTA

En conexion cu celebracion di Pasco di Nacemento y Aña Nobo, tur oficina di SVb ta cera pa publico riba e siguiente dianan:

- Dialuna 24 december te cu diabierna 28 di december 2018
- Dialuna 31 december 2018 te cu diaranson 2 januari 2019

Durante e dianan aki por notifica AO (meld ziek) online tur dia riba nos website www.svbaruba.org/ao.
Notificacion di AO mediante 527-2782 riba e dianan aki ta limita na e orario di 7:00 am te cu 11:00 am.
Riba 25 y 26 di december y riba prome di januari 2019 **no** tin servicio na telefon 527-2782.

Diaranson 3 januari 2019 tur oficina di SVb ta habri na e orario regular atrobe.

E ceramento no ta afecta e sistemanan riba e website di SVb.

Nos ta ofrece nos disculpa pa e inconveniencia aki.

SVb - Seguridad pa Aruba su comunidad

AVISO – ANNOUNCEMENT - MEDEDELING

En coneccion cu e dianan di fiesta venidero nos oficinanan lo ta sera pa un vacacion colectivo entrante:
21 December 2018 te cu 2 di Januari 2019.
Nos ta desea nos clientenan y Aruba en general
“Feliz y Sigur dianan di fiesta”.

In verband met de komende feestdagen en collectieve vakantie van al onze medewerkers, is ons kantoor gesloten vanaf:
21 December 2018 t/m 2 Januari 2019.
Wij wensen onze klanten en Aruba in algemeen
“Fijne en veilige feestdagen”

In connection with coming Holidays and collective vacation of our colleagues, our offices will be closed for the public from:
December 21 2018 u/t January 2 2019.
To all our clients and the public in general
“Best wishes for a Happy and Safe Holiday”

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheek

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

PEST BUSTERS
SOLUTIONS
PEST CONTROL SERVICES

561 9900
Ask about our October
Spooktacular Savings!

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

**WEKELIJKSE ROMMEL-
MARKT ROCOCO PLAZA**
Tanki Leendert Road 4 A
**Iedere Vrijd en Zat +
Groente en vruchten
Start 9 am BIG SALE
Antiek & OUTLET Open
Ma – Zat 9-1 uur
Kraamhuur Afl. 15,-
Bel info :Ph. 7415640
Wholesaler BubblePlastic**

Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA)
De Stichting streeft ernaar de prachtige rijkdom aan dier- en plantensoorten in onze natuurgebied te beschermen en voor toekomstige generaties te behouden. We zetten ons ook in voor het behoud van ons culturele erfgoed binnen ons park. Na ‘conservatie’ is ‘educatie’ en ‘recreatie’ een hoofdtaak. We willen optimaal informatie verstrekken aan de Arubaanse gemeenschap en bezoekende toeristen.

Samen met anderen willen we bouwen aan een toekomst waarin mens en natuur in harmonie leven.
Wij geloven in een mooie, gezonde en duurzame wereld. Waarin mensen leven, werken en ondernemen zonder schade aan natuur en milieu.
We ambiëren een Aruba als koploper op het gebied van natuurbehoud, zowel binnen het Caribisch gebied als daarbuiten.

Om onze organisatie op een professionele wijze verder te ontwikkelen en uit te bouwen, zijn we op zoek naar een:

- Marketing & Communications Manager (m/v) - 40 uur p/w
- Sustainable Recreation Manager (m/v) - 40 uur p/w

Sluitingsdatum om te solliciteren: 8 januari 2019

Kijk op onze website <http://www.arubanationalpark.org> en op onze Facebookpagina <https://www.facebook.com/arikoknationalpark> voor meer informatie over deze vacatures!

ANUNCIO!

Banco di Caribe kier informa cu
Diabierna, dia **21 di december 2018**,
nos lo cera pa publico for di 3’or di atardi

Nos disculpa pa cualkier inconveniencia
cu esaki lo por causa

Management di Banco di Caribe

BANCO DI CARIBE

*Feliz Dianan
di Fiesta y e Mihor
Deseonan pa Aña 2019!*

Orario Loket y Call Center:

december 24	december 27 y 28	dec. 31	jan. 1 y 2
7:45 am - 11:00 am	7:45 am - 3.45 pm	cera	

Balashi 76, Aruba | T. 525 4200
E. info@webaruba.com | www.webaruba.com

DEALS OF THE WEEK
Geldig van vrijdag 21 december tot en met maandag 31 december 2018 of zolang de voorraad strekt.

SALE ON ALL 30% DISCOUNT

Christmas DECORATIONS
• Sale excludes Christmas lighting

KOOYMAN MEGASTORE NON-STOP OPEN VAN 7AM - 7PM & ZONDAG 9AM - 2PM
Kooyman Megastore Av. E. J. (Watty) Vos 20

WWW.KOOYMANBV.COM

Parlement keurt begroting 2019 goed

ORANJESTAD — Met een meerderheid van twaalf tegen acht stemmen werd de landsbegroting van 2019 gisteravond goedgekeurd door het Arubaanse parlement. Veertien moties werden ingediend, twee daarvan (allebei voor het decriminaliseren van medicinale cannabis) haalden de stemming niet. Via sociale media wijst Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) erop dat het 'voor het eerst sinds jaren is' dat een landsbegroting nog voor de jaarwisseling werd goedgekeurd.

Moties die unaniem werden aangenomen waren onder meer van MEP en AVP gezamenlijk waarin de regering wordt gevraagd om mensen met een handicap gratis te laten parkeren in Oranjestad, een voor het verbieden van handel in commerciële erfpachtterreinen en een waarin wordt gevraagd voor meer bewustmaking tegen alcohol, tabak en drugs op alle evenementen die gericht zijn op minderjarigen. Andere moties die werden aangenomen waren onder meer voor het direct terugkopen van een lening van 17 miljoen florin aan Fundacion Lotto pa Deporte (FLPD), een nieuw 'Tourism Product Enhancement Fund' fonds, deze komt naast de reeds bestaande TPEF, en is gericht op het schoonhouden van het eiland. Ook waren er moties voor het creëren van bewustmakingsprogramma's gericht op gezonde voeding en het weerhouden van jongeren van alcoholgebruik. Moties van AVP voor verhoging van de bijstand en de reparatietoelagen, meer geld voor Directie Sociale Zaken (DSZ) en steun voor bejaardenhuizen haalden geen meerderheid. Een motie van RED voor een rookverbod in de nabijheid van minderjarigen werd ook niet aangenomen. Twee moties van RED-leider Ricardo Croes voor decriminalisatie van cannabis voor medicinaal gebruik kregen geen steun om naar een stemming te gaan.

Cannabis

Met het goedkeuren van de begroting komt een einde aan een veelbewogen debat waarbij de legalisering van

voor het creëren van bewustmakingsprogramma's gericht op gezonde voeding en het weerhouden van jongeren van alcoholgebruik. Moties van AVP voor verhoging van de bijstand en de reparatie toeslag, meer geld voor Directie Sociale Zaken (DSZ) en steun voor bejaardenhuizen haalden geen meerderheid. Een motie van RED voor een rookverbod in de nabijheid van minderjarigen werd ook niet aangenomen. Twee moties van RED-leider Ricardo Croes voor decriminalisatie van cannabis voor medicinaal gebruik kregen geen steun om naar een stemming te gaan.

Cannabis

Met het goedkeuren van de begroting komt een einde aan een veelbewogen debat waarbij de legalisering van

medicinale cannabis het meest besproken en ook het zwaarst bevochten werd. Coalitiepartners RED en MEP botsten tegen elkaar toen RED-leider Croes aan Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) vroeg wat zijn plannen waren voor het legaliseren van marijuet. De minister gaf te kennen dat de commissie die daarover gaat nog bezig is met haar advies, maar dat de legalisering beperkt zou worden tot cbd-houdende olie en crème. MEP-Statenlid Hendrik Tevreden richtte zich vrij direct naar Ricardo Croes met de stelling dat hij nooit voor legalisering van cannabis voor recreatief gebruik zou stemmen. Croes op zijn beurt gaf te kennen water bij de wijn te hebben gedaan voor het regeerakkoord. "Nu krijg ik alleen maar modder over mij heen." De RED-leider verliet boos de zaal. Op een gegeven moment werd het houden van quorum in de Statenzaal een terugkerend probleem. Eerst op vrijdag, nadat Ricardo Croes de zaal had verlaten en Marisol Lopez-Tromp (POR) ook afwe-

zig was. Er ontstond ruzie tussen de fracties van MEP en AVP, waardoor de groene fractie de zaal verliet en de openbare vergadering gedwongen moest worden gestaakt. Op maandag en dinsdag was de leider van RED ziek. Op dinsdag was er consternatie rond MEP-Statenlid Daphne Lejeuz, die noodgedwongen haar vakantievlucht naar het buitenland moest annuleren om de rest van de al vertraagde behandeling bij te kunnen wonen.

Het maximale

Volgens premier Wever-Croes wordt met deze begroting een begin gemaakt met het verlagen van de overheidskosten. Ook wordt het begrotingstekort van 149 miljoen florin in 2018 gesnoeid naar 25 miljoen florin in 2019, ondanks dat Aruba in het komende jaar meer rente zal moeten betalen over de staatsschuld. Tijdens het beantwoorden van vragen van de Statenleden verklaarde de premier dat zij aan Nederland had aangegeven dat dit het maximale was dat Aruba

kon doen aan het tekort voor het komende jaar. "Meer hebben we niet kunnen doen."

In de planning voor 2019
Premier Wever-Croes presenteerde ook een meerjarenraming waarin het wegwerken van het begrotingstekort in 2019 van -0,5 procent naar een surplus van 1 procent in 2021 wordt uitgelegd. Ook deed de premier enkele aankondigingen voor het komende jaar. Zo ligt de invoering van een ombudsman kinderombudsman klaar en is het een prioriteit voor de regering om deze zo snel mogelijk te realiseren in het nieuwe jaar. Ook worden de rest van de geplande boringen naar olie en gas door Repsol uitgevoerd tot uiterlijk juni volgend jaar en wordt er met Aruba Investment Bank (AIB) onderhandeld om alsnog genoeg geld te krijgen voor de bouw van de voor San Nicolas geplande Multifunctionele accommodatie (MFA). Volgend jaar wordt ook een begin gemaakt aan het depotitiseren van het

proces rond ambtelijke benoemingen.

Citgo

De premier kreeg verschillende vragen over de stand van zaken rond Citgo. Daarover valt nu niets nieuws te melden, verklaarde zij. Een gereviseerd investeringsplan voor de herstart zou worden ingediend maar dat is nog niet gebeurd. Wel heeft Citgo nog tot maart om dit te doen. Ondertussen wordt al wel in het personeel van Refineria di Aruba (RDA) gesneden. Premier Wever-Croes gaf aan dat de perikelen rond de *upgrader* voor veel hoofdpijn zorgen, maar dat het nog geen tijd is om naar Staten te gaan met het voorstel om het contract open te breken. Volgens de premier zijn er nog altijd veel bedrijven die geïnteresseerd zijn in overname van de oude raffinaderij, maar die worden nu vooralsnog doorverwezen naar Citgo. Op de vraag van oud Energie-minister Mike de Meza (AVP) of het project rond het maken van brandstof met algen nog in leven is, zei de premier van dat nu steeds het geval is.

Dierenvijand

En woningeigenaar deed aangifte van inbraak na een verblijf in het buitenland. Zijn schuifdeur was geforceerd en de dieven waren binnengekomen terwijl zijn moeder lag te slapen. De werkster werd echter wakker door blaffende honden en zag een onbekende man wegrennen naar de muur, een tweede man was nog in het huis maar rende toen ook naar buiten. Ze bleken de kluis gestolen te hebben waar 5471 florin in zat, alsmede een PlayStation en een Luis Vuitton handtas. De honden hebben vermoedelijk eten gekregen van de inbrekers meldde de eigenaar.

Bij de geiten af

Een man genaamd B. kwam aan de wacht omdat hij vijftien geiten kwijt was. B. woonde op het adres gelegen te Casa Ariba. Hij verklaarde dat de geiten los rondlopen en niet in een stal. In de toekomst gaat hij een geitenstal bouwen. De chef van dienst is in kennis gesteld.

Proletarisch winkelen
De centrale stuurde woensdag een patrouille naar de Main Street. Bij kledingzaak Angelo was ingebroken. De manager verklaarde de zaak de vorige avond afgesloten te hebben en de volgende ochtend bleek er gerommeld te zijn op de tweede en derde verdieping. Het hangslot achter het gebouw was doorgeknipt en onbekenden waren langs de airco ducts op de derde verdieping binnengekomen. De onbekenden hadden enkele shirts met lange mouwen, sokken, een onderbroek, een spijkerbroek, platte schoenen en schoenen meegenomen. De politie nam aangifte op.

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**
Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

Voor deelnemen aanbesteding Watty Vos Boulevard

Foto: Mirte de Rozario

De brug van de Green Corridor.

De minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR) zei tijdens het begrotingsdebat in de Staten te zijn overvallen door het bericht. In de Request For Proposal (RFP) die opgesteld was voor de aanleg, oplevering en onderhoud via een PPP Constructie van de Watty Vos Boulevard (WVB) door de vorige regering, is opgenomen dat verliezende partijen een miljoen florin ontvangen. Odinsa stuurde vorige week een laatste aanmaning, voor een rekening van april 2017. De Financiën en Infrastructuur-ministers van de vorige regering hebben indertijd niet gereageerd

Compensatie

Voormalig minister Sevinger reageerde begin van de week in de media. 'Als je geen compensatie aanbiedt in de aanbesteding doet er niemand mee'. "In ieder geval geen serieuze bidders", zo stelde hij.

omdat bieden op een aanbesteding veel kosten met zich meebrengt. Ook zegt Sevinger dat het bedrag gebaseerd is op de omvang van het project en dat dit een regel is bij internationale aanbestedingen. Het biedingsproces is opgesteld met Rijkswaterstaat en experts van PricewaterhouseCoopers, vertegenwoordigers van Dienst Openbare Werken (DOW) en advocaten. "Het is niet de minister die de clauseule in het contract heeft gezet."

Oduber noemde het maandag ozin dat er internationale regels zijn voor aanbestedingen. “We zijn nu bezig met de aanbesteding voor de afvalverbrandingsinstallatie en nergens staat er dat overgebleven deelnemers een miljoen cadeau krijgen voor meedoen.” Hij stelt dat de regering niet onder het betalen uitkomt en men alleen kan kijken waar het geld vandaan gehaald kan worden ‘daar waar dit het minste pijn doet bij de samenleving’.

Geregistreerd partnerschap vertraagt uitvoeringsverordening aanpassing BWA

Vervolg van pagina 1

Gevolgen

Dat de invoeringsverordening nog niet is ingevoerd heeft niet alleen gevolgen voor de LGBTQ gemeenschap maar ook voor de hele samenleving. Zo zijn er veel mensen die door de verouderde wetgeving met betrekking tot erfrecht gedupeerd worden in complexe processen die veel tijd en ook veel geld vergen. Met de aanpassingen in boek 3 (Vermogensrecht red.) en boek 4 (Erfrecht red.) zouden veel mensen daar baat bij hebben.

Navraag bij een notariskantoor laat zien dat er elke week klanten binnenkomen die moeite hebben met erfenissen en familierechten, deze lopen door alle verouderde wetten vast en kunnen hun zaken niet verder afhandelen. Naast wijzigingen in boek 3 en 4 zijn er ook veel wijzigingen in boek 1 (Personen- en familierecht red.), Boek 2 (Rechtspersonen red.), Boek 5 (Zakelijke rechten red.), Boek 6 (Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht red.), Boek 7 (Bijzondere overeenkomsten red.) en Boek 8 (Verkeersmiddelen en vervoer).

amendement is dat ervoor gekozen wordt om het niet in Boek 1 te plaatsen maar dat het zodanig gewijzigd wordt dat het eerder in boek 3 of 6 terechtkomt, onder contracten of zakelijk recht. “Daar willen we blijven monitoren”, zegt ze. Bovendien blijft het de vraag of als het eenmaal van kracht is de doorwerking goed gaat verlopen. “Omdat het een complexe aangelegenheid is, was er een schakelbepaling voorgesteld zodat het duidelijk in de wet verankerd wordt bijvoorbeeld in het geval van een weduwnaar en of een geregistreerd partner dezelfde rechten zal hebben in de praktijk.”

Benadeelde

In een eerder interview met de *Amigoe* vertelde de premier dat zij in 2016 in de Staten het ‘framework’ hadden opgesteld en dat deze regering nu naar de inhoud gaat kijken van het amendement. “We hebben nu een andere Staten, ik kan zeggen hoe ik zelf erover denk. Ik ben gelovig en ik ben katholiek opgevoed en ik ben van mening dat God van iedereen

Doorwerking

Een van de zorgen van Ellis over de uitvoering van het amendement is dat ervoor gekozen wordt om het niet in Boek 1 te plaatsen maar dat het zodanig gewijzigd wordt dat het eerder in boek 3 of 6 terechtkomt, onder contracten of zakelijk recht. "Dat willen we blijven monitoren", zegt ze. Bovendien blijft het de vraag of als het eenmaal van kracht is de doorwerking goed gaat verlopen. "Omdat het een complexe aangelegenheid is, was er een schakelbepaling voorgesteld zodat het duidelijk in de wet verankerd wordt bijvoorbeeld in het geval van een weduwnaar en of een geregistreerd partner dezelfde rechten zal hebben in de praktijk."

Benadeeld

In een eerder interview met de *Amigoe* vertelde de premier dat zij in 2016 in de Staten het 'framework' hadden opgesteld en dat deze regering nu naar de inhoud gaat kijken van het amendement. "We hebben nu een andere Staten, ik kan zeggen hoe ik zelf erover denk. Ik ben gelovig en ik ben katholiek opgevoed en ik ben van mening dat God van iedereen

houdt en het is niet aan ons om iemand te leven te veroordelen. Tegelijkertijd bekijk ik het ook als jurist en zie ik hoeveel mensen er benadeeld worden omdat ze hun zaken niet goed kunnen regelen. Ik kan niet accepteren dat ik als bewindsvoerder van een land toelaat dat mensen ongelijk behandeld worden, zo legt ze uit.

De invoeringsverordening ligt niet in zijn geheel bij de Staten, zegt ze. "We hebben tijdens de Ministerraad besloten dat de Justitie-minister naar het gerechtshof gaat voor juridisch advies over geregistreerd partnerschap, hoe het nu met de landsverordening zit en gaat hij ook kijken naar de voorstellen voor de invulling en daarna gaan we naar de Staten om ze beter te informeren. Eerst waren we van mening om de invoeringsverordening door te laten voeren zonder geregistreerd partnerschap maar dat voelt als misleiding, het was al een pijnlijke stap voor Aruba en omdat niet mee te nemen kan dan niet." De premier verwacht het advies voor eind van dit jaar nog binnen te krijgen. De Amigoe heeft geprobeerd Justitie-minister Andin Bikker (POR) te

bereiken voor commentaar
maar voor het ter perse gaan

van deze krant is dat niet gelukt.

Foto: Mirte do Rozario

Demonstranten tijdens de Love manifestatie in 2017 (archief-foto).

Caribbean Cinemas

MEGAPEX 8

The only theater in Aruba with all stadium seating!

caribbeancinemas.com Caribbean Cinemas Aruba

DECEMBER 20 - 26

chama events

**THE BOLSHOI BALLET
THE NUTCRACKER**
SUNDAY DEC, 23: 1:00PM

Ballet
Men Operas

THE MAGIC FLUTE SATURDAY
The Metropolitan Opera DEC, 22: 1:00PM

NEW THIS WEEK!

HAILEE STEINFELD | DYLAN O'BRIEN

PACIFIC RIM PG-13

CXC TV

MONTHU 4:30 | 6:50 | 9:50
 FRI 4:20 | 6:50 | 9:20 | 11:50
 SAT 1:30 | 4:20 | 6:50 | 9:20 | 11:50
 SUN 1:50 | 4:20 | 6:50 | 9:20

MONFRI 6:40
 SATSUN 1:20 | 6:40

MONTHU 5:45 | 8:15
 FRI 5:45 | 8:15 | 10:45
 SAT 3:15 | 5:45 | 8:15 | 10:45
 SUN 3:15 | 5:45 | 8:15

JENNIFER LOPEZ | MILO VENTIMIGLIA

SECOND ACT PG-13

CXC TV

MONTHU 4:20 | 7:10 | 9:30
 FRI 4:20 | 7:10 | 9:30 | 11:50
 SAT 2:30 | 4:20 | 7:10 | 9:30 | 11:50
 SUN 2:30 | 4:20 | 7:10 | 9:30

JASON MOMOA | AMBER HEARD

AQUAMAN PG-13

WITH SPANISH SUBTITLES PG-13

MONTHU & SUN 4:55 | 7:50 | 10:45
 FRI SAT 4:55 | 7:50 | 10:45

MONSUN 3:45 | 9:05

MONTHU 5:35 | 8:30
 FRI 5:35 | 8:30 | 11:25
 SAT 2:40 | 5:35 | 8:30 | 11:25
 SUN 2:40 | 5:35 | 8:30

JOHN C. REILLY | SARAH SILVERMAN

**RALPH BREAKS
THE INTERNET**

WITH SPANISH SUBTITLES PG-13

MONTHU 5:55
 SATSUN 2:40 | 5:05

GOLDEN GLOBET
NOMINATION

JAKE JOHNSON | HAILEE STEINFELD

**SPIDER-MAN
HOMES INTO TOWN**

WITH SPANISH SUBTITLES PG-13

MONFRI 4:10
 SATSUN 1:40 | 4:10

GOLDEN GLOBET
NOMINATION

OZUNA | CLARISA MOLINA

MICHAEL B. JORDAN | SYLVESTER STALLONE

BENEDICT CUMBERBATCH | CAMERON SEELEY

LEGO

SPANISH WITH ENGLISH SUBTITLES PG-13

MONTHU & SUN 7:30 | 9:35
 FRI SAT 7:30 | 9:35 | 11:40

CREED 2

WITH SPANISH SUBTITLES PG-13

MONSUN 6:40 | 9:20

THE GRINCH

WITH SPANISH SUBTITLES PG

SATSUN 1:00 | 2:55

OPENING NEXT WEEK: WELCOME TO MARVEN

Palm Beach Plaza
Aruba | 586.0074

THE MAGIC OF THE MOVIES
ON YOUR MOBILE DEVICE

Toen en nu

Caquetío oorsprong van namen planten, dieren en plaatsen

door **Evert Bongers**

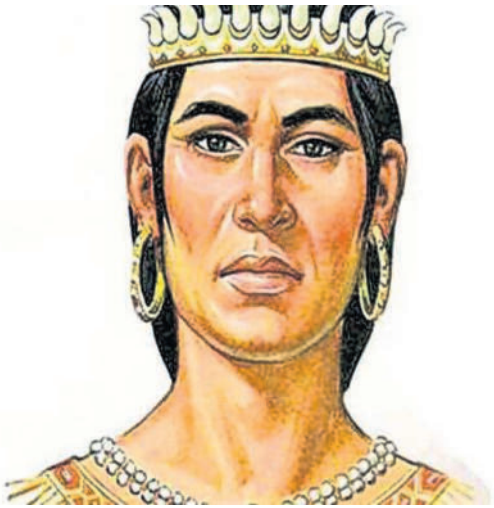
In het noorden van Colombia, Venezuela en Guyana leefden verschillende indiaanse stammen (de Arawaken of Lokono, de Taïno en de Guajiro) waarvan de taal-kenmerken overeenkomsten hebben met die van de Caquetío-stam.

Hier volgen namen van planten en dieren die waarschijnlijk van Caquetío-origine zijn:

‘bushi’, de bolvormige cactus;
‘cadushi’, hier ook bekend als ‘breba’ of ‘dato’, de lange zuilcactus;
‘dabaruida’, een boom met op de takken kleine korte kegelvormige doornen aan de basis van de bladsteel. De doornen lijken op de nagels van een kat. Vandaar dat ze ook ‘uña di gato’ worden genoemd. Het woord ‘dabáda’ in het Lokono (de taal van de Arawakken), betekent nagel of klauw;

Hudishibana, windvlakte.

Manaure, Caquetío hoofdman uit Coro, 1527.

‘dividivi’, hier beter bekend als ‘watapana’, de boom waarvan de groeirichting door de passaatwind wordt bepaald;
‘dori’ of **‘dori maco’**, de kleine kikker die in de cucu lawaai maakt wanneer het flink heeft geregend; hij zingt dan luidkeels ‘do-ri, dori’; er bestaat al eeuwen een bekend versje over de dori:

*Dori, dori maco, si mi muri, ken ta derami? Ami, ami, ami.
(als ik sterf, wie zal mij begraven? Ik, ik, ik)
Dori, dori maco, ora mi muri, ken ta yorami? Ami, ami, ami.
(als ik sterf, wie zal er om mij huilen? Ik, ik, ik)*

‘hubada’, de struik met har-

de doornen;
‘kwihí’, de grote boom die niet met de wind meegroeit en waarvan de ooit zeer populaire salon- en bijzettafels werden gemaakt;
‘shimarucu’, ook wel de West-Indische Kers genaamd; de struik met rode zoet-zure vruchten, bomvol vitaminen; in het Lokono van Venezuela heet die ‘semerúca’ en ‘seme’ betekent zoet of lekker;
‘fofoti’ een boom met gedraaide stam die groeit in de richting van de zee; de bekendste staat op Eagle beach;
‘shoco’, de Arubaanse holenuil, ook wel gespeld ‘cho-co’; in het Guajiro heet die ‘shokóhin’;
‘chogogo’, de Caribische flamingo;
‘teishi’, de visarend, hier ook bekend als de *Gabilan Piscado*; de heuvel *Sero Teishi* draagt de naam van deze vogel;
‘waltaca’, de gestreepte boomhagedis; het mannetje kan een oranje-zwarte keelzwam opzetten;
‘cododo’, de blauwe renhagedis (whiptail lizard) met soortnaam *Cnemidophorus arubensis*, die in 1887 werd gegeven;
‘yuwana’, onze groene leguaan (*iguana iguana*).

Enkele toponiemen (plaatsnamen) van Caquetío-afkomst: (zie ook de uitgebreide lijst met toponiemen van indiaanse origine op Aruba) **‘Arashi’**, daar is het goed vissen naar ‘warashi’, de tienponder, bonefish, grattenvis, die belangrijk was op het menu van de Arubaanse Caquetío indiaan; dat bleek bij opgravingen van een Caquetío nederzetting bij Tanki Flip;

‘Balashi’, daarin zit het woord

‘bala’, dat is de zee; en Balashi ligt aan zee;
‘Casibari’; ‘ca’ betekent ‘er is’ of ‘er zijn’; ‘siba’ betekent steen of rots, ‘ri’ betekent sterk of hard. Dus: ‘er zijn harde stenen’. Zo zou de naam van het eiland Saba ook afgeleid zijn van ‘siba’. Niet voor niets heeft het de bijnaam ‘The Rock’!
‘Hudishibana’, het kalkplateau waarop de Vuurtoren van Westpunt staat. ‘Hudi’ betekent wind, ‘shi’ is een veel voorkomende lettergreep in Caquetío-woorden; ‘bana’ is

wijd of vlak. De ‘windvlakte’ dus. Meer woorden uit het Papiaments die waarschijnlijk uit het Caquetío afkomstig zijn: **‘tata’**, vader;
‘chanchan’, billen;
‘huliba’ een boom met een zwarte stam en leerachtige bladeren;
‘djaka’, de rat;
‘purunchi’ een vissoort;
‘totèki’, een hagedis;
‘warwaru’, een windhoos, tornado.

Bron van dit artikel is ‘Ca-

quetio Indians on Curaçao during colonial times and Caquetio words in the Papiamentu Language’ uit 2015 van Gerard van Buurt die bijna dertig jaar heeft gewerkt bij de Dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij van het Eilandgebied Curaçao, (DLVV) en meerdere publicaties heeft over planten en dieren op Curaçao en de andere eilanden, alsmede de etymologie van Papiaments namen en woorden. De hier gebruikte bron is integraal op internet te vinden.

Anabui (Sero)	Cubou	Paradera?
Anamichi	Cucu (Sero)	Paraguana, Parawana
Andicuri, Andicouri	Cudarebo, Cudarebe	Sasarawichi
Angochi	Curaburi, Corobori (Sero)	Shaba
Araburu	Cuwana	Shabururi, Shabiburi
Arashi	Daimari, Damari (Rooi, Boca)	Shidabaraca (Sero)
Atikok, Avikok (Sero)	Eayae (Cuy grandi)	Shiribana
Aruba, Oruba, Orua	Fofoti	Siribana
Avikurari	Guadinkiri, Wadinkiri (Cueva)	Sividivi
Ayo	Guarero (Sero)	Skepou ?
Balashi	Hadicurari	Suduri
Barbacoa	Hadicuri	Tarabana
Basiruti	Hubada	Taratata, Tatarata
Behika, Behuko	Hudishibana (limestone terrace)	Tibushi
Boroncana	Huliba	Tikibanaro
Bubshi	Jaburibari (Sero)	Teishi, Tisji, Tishi (Sero)
Bucuti	Jucuri (Sero)	Turibana
Budui (Boca)	Juditi	Uditi
Boegoeroei, Bucurui (Sero)	Kadiwari	Huliba, Uliba
Barubanu	Kamay	Uña uña
Bushiri	Keito	Urataka (Sero)
Bushiribana	Kimbaima, Kibaima	Urirama (Boca)
Batucu	Kivareu, Kivareo (Sero)	Utie
Cababuna	Kodekocodu	Wakubana, Wacobana (Sero)
Caburi	Koyari	Wao-Wao (Sero)
Cadushi (Lango)	Kudawecha, Kudawechi (Sero)	Warawao
Cadushi (Sero)	Kukurui	Warawara (Sero)
Camari	Kurimiau, Kurimao	Wawerikiri
Camacuri	Mabon	Wariruri
Canashito (Sero)	Macuarima	Wayaca
Caushati (Sero)	Macubari	Weburi
Caruburi	Madiki	Wiriwari (Boca)
Cashero	Mahos (Boca)	Yananota (Sero)
Cashunti (Baranca)	Mahuma	Yanana
Casibari	Mahnok ?	Yata
Catashi	Manchebo	Yuwana (Morto), Yuana (Morto)
Catiri	Masiduri	Yuwiti, Yuiti
Cawara	Matividiri	
Choroni	Moko	
Cocodoro	Nanki	
Cubeju	Noka (Sero)	

Plaatsnamen van Caquetío afkomst

Sorry We're Closed
on the following days:

Monday 24 December
Monday 31 December
Wednesday 2 January

We will be open back for business on
January 3, 2019.

Happy Holidays!

528-8888 | boogaard-aruba.com

Eeuwenlang bevolkten de Caquetío-indianen de Benedenwindse eilanden voordat Spanjaarden de eilanden ‘ontdekten’ en de Hollanders ze koloniseerden. Zij waren afkomstig van de ‘Vaste Wal’ (de kust van Venezuela en Colombia) en staken de zee over in wiebelige kano’s. Nadat de Spanjaarden de indianen gevangen hadden genomen, werden zij overgebracht naar Hispaniola om daar in de mijnen te werken. Een beperkt aantal indianen keerde terug naar Aruba – soms zijn hun indiaanse trekken nog steeds goed te zien. De Caquetío-taal leeft ook voort in namen van planten, dieren en plaatsnamen, evenals woorden in het Papiaments.

Steun ons
werk
met
uw
gift.

RODRIGUEZ - TAEKEMA

EXECUTORIALE VERKOOP

Krachtens een vonnis van het *Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba* zal de volgende onroerende zaak in het openbaar worden verkocht. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afwijning.

het recht van erfpacht tot een juli tweeduizend vierendertig op een perceel domeingrond, groot éénduizend zevenhonderd drieënvijftig vierkante meter (1.753 m²), gelegen te Matividiri in Aruba, kadastraal bekend als derde afdeling sectie A nummer 74, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Matividiri 4**.

Inzetprijs: Afl. 455.000,00.

In geval van veiling krachtens beslagrecht bestaat geen mogelijkheid tot onderhandse biedingen.

De verkoop zal plaatsvinden ten overstaan van mr H.M. Rodriguez-Taekema, notaris in Aruba, op **23 januari 2019 om 10:00 uur** op het **Notariskantoor Rodriguez-Taekema**, SUCU/De la Sallestraat 60. De veilingvoorwaarden zijn beschikbaar op het kantoor van de genoemde notaris bij:

Notariskantoor Rodriguez-Taekema
SUCU / De la Sallestraat 60
(rotonde Seroe Blanco)
Tel: (297) 588-2400 • Fax: (297) 588-2500 • Email: j.dabian@notarisrodriguez.com

cazv

In verband met de feestdagen sluiten onze kantoren op:

Maandag 24 december de hele dag

Maandag 31 december de hele dag

Directie, Staf en Personeel van AZV wenst iedereen Prettige Feestdagen en een Voorspoedig 2019 vol energie en gezondheid.

Rumbastraat 21, Oranjestad info@uoazv.aw www.azv.aw

Cuido pa nos tur!

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Plasticverbod onderwerp tijdens ondernemerssessie

ORANJESTAD — Ondernemersvereniging Aruba Trade & Industry Association (Atia) hield gisteren een informatiesessie voor ondernemers over de aankomende invoering van de nieuwe milieuwet, per 1 januari 2019. Ze kregen een presentatie van het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu en konden daarna vragen stellen over het onderwerp.

Voor ondernemers een belangrijk onderwerp, aangezien het verbod op onder meer wegwerpplastic en op zonnecrèmes met oxybenzone gevolgen heeft voor de invoer en verkoop van diverse producten. Atia-directeur Michelle de Groot vertelt aan de *Amigoe* dat Atia op verzoek van de ondernemers contact heeft opgenomen met de minister van Milieu Otmar Oduber (POR). “Onze leden hadden best wat vragen naar aanleiding van de invoering van deze nieuwe wet en op deze manier kunnen we ze beter helpen aan informatie, aldus De Groot. “De respons was ook groot om deel te nemen aan deze

Foto: Melissa Stamper

sessie, volgend jaar hopen we begin van het jaar weer zo’n sessie te houden in navolging van de vragen die gesteld zijn.”

Onderwerpen die aan bod kwamen tijdens de sessie waren de wetgeving die verder uitgelegd werd, bewustwording over de gevolgen, de fiscale initiatieven, de alternatieve vervangers en ook ambassadeurs die ‘nu al goed bezig zijn’.

Milieubewust

Zowel medewerkers van het ministerie als medewerkers van de Directie Natuur en Milieu (DNM) waren aanwezig om beter uit te leggen aan de ondernemers wat de nieuwe wet precies inhoudt. Zo werden onder meer de nadelige gevolgen van plastic afval voor het milieu op het eiland getoond en ook de schade aan koralen en de onderwaterwereld als gevolg van het gebruik van zonne-

crèmes met oxybenzone. Ook werden er milieuvriendelijke alternatieven gepresenteerd ter vervanging van plastic producten voor eenmalig gebruik zoals rietjes. Inmiddels zijn er al diverse horecabedrijven en hotels die gebruik maken van alternatieven die milieuvriendelijk zijn, vertelde Indra Zaandam, chief of staff van het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu.

Cadushifestival in Oranjestad

ORANJESTAD — Het mindfulness-festival komt dit jaar weer naar de stad. Op zaterdag 22 december kunnen liefhebbers op Plaza Nikki Habibe, voor buurtcentrum Cirkel, genieten van de sfeer en bijzondere producten, bijzondere hapjes en drankjes, kunst, activiteiten en live muziek.

Cirkel-eigenaar Carina Weaver is een van de oprichters van het Cadushifestival, samen met Julienne Paskel. De twee misten een alternatief kerstevenement, iets waarbij een bewuste levensstijl en het ondersteunen van kleine lokale ondernemingen gecombineerd kon worden met het warme gevoel van bijeenkomen, delen en ondersteunen. Het ging van start in 2014 in de sfeervolle binnentuin van yogaschool Prana in de Zepp Lampestraat, maar beleefde ook edities in Casibari Café en de Baranca di yerba ranch in Brazil vorig jaar.

Het festival, dat als slogan ‘slow down, buy local’ voert

Foto: Nadine Salas

staat inmiddels bekend om de vele lokaal geproduceerde en biologische producten. Behalve een markt met verschillende producten en kunst, staat het festival ook bekend om new age activiteiten zoals yoga, massages, spirituele consulten en creatieve expressie. Zo had de vorige editie ook een ‘youth art contest’ waarbij jongeren hun idee voor

een installatie konden uitwerken. Deze keer strijkt het festival dus neer voor

Cirkel. Het Cadushifestival vindt daar plaats van 17.00 tot 23.00 uur.

Kerstviering voor Kabinetten

Foto: Arubahuis

ORANJESTAD — Het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba in Nederland heeft dit jaar voor het eerst een gezamenlijke kerstviering georganiseerd, samen met de medewerkers van de ‘huizen’ van Curaçao en St. Maarten. Die viering vond plaats in het Arubahuis. Guilfred Besaril (MEP) heette iedereen welkom met de woorden dat dit een ‘mooi initiatief is dat de goede samenwerking aantoont die er is tussen het Curaçao-huis, het St. Maarten-huis en het Arubahuis.’ Hij gaf ook aan dat hij samen met zijn collega-ministers aan het bespreken is hoe er meer kan worden samengewerkt. “Vandaag laten we de vriendschap tussen de bevolkingen zien.” De gevolmachtigde ministers van Curaçao en St. Maarten, Anthony Begina en Jorien Wuite, bedankten Aruba voor de gastvrijheid. Ze delen de mening van Besaril dat er meer samenwerking kan zijn, omdat de drie eilanden onder andere geschiedenis en cultuur delen. Op de (samengestelde) foto staan Guilfred Besaril (Aruba links), Jorien Wuite (St. Maarten, boven) en Anthony Begina (Curaçao, onder).

Den Cayente

Geen groene kerst

Ariën Rasmijn (1975) is journalist. Naast zijn publicaties in de *Amigoe* en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek op Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: dencayente@gmail.com.

Kerst staat voor de deur. De geur van ham en ayacas komt weer uit de keuken en in de woonkamer ruik je de kerstboom. Lichtjes overal en natuurlijk is er ook het begrotingsdebat. Gedoe over het al dan niet aanhouden van het quorum. De oppositie speelt haar spel. De zaal even verlaten zodat de vergadering niet door hoeft te gaan om dan bij je media-partner live te gaan en roepen dat de coalitie op springen staat. En dan wordt de boel zodanig vertraagd dat zelfs al geboekte vakanties even moeten wijken. Zo gaan die dingen soms.

Niet het Sociaal Crisisplan, niet de opvang van Venezolaanse vluchtelingen, niet het CAft en niet de recessie waren de belangrijkste punten in de inmiddels goedgekeurde begroting. Nee, cannabis was alweer het belangrijkste twistpunt. En dat terwijl bij nagenoeg iedereen binnen de coalitie de consensus heerst over het nut van legalisatie van in ieder geval medicinale cannabisproducten. Maar er is nog heel veel misinformatie bij de bevolking en het feit dat de partij die de grootste trekker wil zijn, medicinale wiet wil legaliseren via de voordeur – en het liefst met moreel superieur trompetgeschal – helpt de zaak niet echt. Net zo min als dat diezelfde

partij nog altijd wil blijven drammen op recreatief gebruik terwijl dit simpelweg nog niet aan de orde is. Met name de toon waarmee het wordt gebracht is schadelijk en tegenstanders varen daar wel bij. Er is gewoon nog teveel skepsis en angst. Aruba heeft een gecompliceerde relatie met drugs en een groot verslavingsprobleem. Niet genoeg toegang tot de wetenschappelijke feiten, maar wel veel ervaringsdeskundigen die allemaal een mening hebben. Veel pijn binnen families als gevolg van verslaving aan harde drugs, de aanhoudende mythe van cannabis als ‘gateway drug’ en door dit alles is er een neiging tot repressie. Want dat hebben we al die jaren terug van de Amerikanen geleerd. Veel hypocrisie ook. Dat allemaal wuif je niet zomaar weg met een paar argumenten en al helemaal niet wanneer je ze met een hautaine houding brengt. Je moet het aan de mensen blijven uitleggen. Tien keer als het moet. Met geduld en een glimlach. Blijven herhalen dat er geen domme

vragen zijn en over je eigen ego heen stappen. Want dat is wat de discussie vanuit RED geworden is, ego’s die desnoods met de hele wereld willen *clashen* om hun gelijk, en dan het liefst nog met een *slam dunk*, te halen. Want juist zo maak je je kwetsbaar voor alle aanvallen en loop je je prijs uiteindelijk zelfs mis.

Wat ook niet helpt is dat de grootste partij binnen de coalitie nu ook het initiatief wil overnemen. Want er zit grof geld in medicinale wiet en Aruba heeft op korte termijn weer een economisch mirakel nodig. Aruba gaat een recessie in en nog wel voordat Amerika goed en wel een recessie ingaat. We moeten rekening houden met een potentiële dubbele klap. De onzekerheid is alleen maar groter geworden en nu al druppelen berichten de ether in over dalende huizenprijzen. Andere landen in de regio zijn al begonnen en tabaksgigant Phillip-Morris is ook ingestapt. De *window of opportunity* wordt met de dag kleiner. Maak samen een plan met goede voorlichting als speerpunt en hou je eraan. Hoe moeilijk kan dat zijn? Maar nu heerst er wantrouwen binnen de coalitie. Partners zijn onbetrouwbaar gebleken, terwijl juist dit soort wetgeving teamgeest vereist. Het is allemaal zo onnodig, maar vooral ook zo ontzettend dom. En dat terwijl een gezond en volwassens gesprek over legalisatie van medicinale cannabis uitkomst kan bieden in de komende donkere tijden.

Zwemgebied Malmok krijgt trappen

ORANJESTAD — Op verschillende plekken aan de rotsen van Malmok worden in het komende jaar trappen aangelegd zodat zwemmers meer en beter gebruik kunnen maken van dat gebied. Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) maakte dit eerder deze week bekend via een persbericht. Het Tourism Product Enhancement Fund (TPEF) zal hiervoor worden

aangesproken. Desgevraagd legt de minister aan de *Amigoe* uit dat voor dit project is gekozen om houten trappen te laten maken en om geen beton te storten op de plekken waar deze trappen zullen worden aangelegd.

Een van de plekken waar zwemmers via een trap in en uit het water zullen kunnen stappen is het stukje

rotskust tussen de populaire stranden van Boca Catalina en Tres Trapi. De aanleg van deze trappen valt samen met andere voor volgend jaar geplande projecten die bedoeld zijn als verbetering van het toeristische product, zoals de aanleg van de Malmok Boardwalk, nieuwe pieren bij Rodgers’ Beach en de verfraaiing van de ingang van de Hooiberg.

Op stap

Ontspanning, sporten, uitgaan, dansen, evenementen en andere tips tijdens dit weekend. Ook een activiteit aanmelden? Stuur een e-mail naar arubaredactie@amigoe.com.

CULTUUR

Love4Art Studio
Expositie
Nationale Bibliotheek
Vr 08.00 - 12.00 uur

Singing Christmas carols
Seroe Colorado Community Church
Zo 16.00 - 18.00 uur

Kinderkerst
Marinierskazerne Savena
Zo 19.00 uur

EVENEMENT

Christmas Bingo Extravaganza Weekend
Hilton
Vr, za, zo 16.00 - 19.00 uur

Cadushi Festival
Plaza Nicky Habibe
Za 17.00 - 23.00 uur

Vlooiemarkt Na Skina Di Mi Kunuku
Ayo Rock Formation
Zo 10.00 - 16.00 uur

SPORT

Xmas Lightning Tour
Fietstocht
Start: Urataca Center
Dikke Buiken Club
Za 17.00 - 20.00 uur

Foto: Nadine Salas

Fiesta di Fin di Aña
Centro di pesca Spaans Lagoen
Za 18.00 uur

STAPPEN

Salsa X-Mas Party
Casibari Café
Vr 20.30 - 01.30 uur

Ozone Legendary Jamming
Coral Plaza
Vr 23.00 - 03.00 uur

Seven Day Pass
Café Chaos Aruba
Za 23.00 - 03.00 uur

The B-tches Who Stole X-mas
Drag show
Cage Night Club
Za 23.30 uur

Lucy’s Christmas Bash
Optreden Las Unicas
Zo 13.00 - 15.00 uur

MINI

MEGA

MEGA PLUS

Koop je Mini Mega en met Afl. 2,- erbij kan je de hele jackpot winnen

Vrijdag 21 December

Afl. 770.000,-

Hoe?

MEGA

5

Afl. 270.000,-

ARUBA

1987

FLORIN

ARUBA

1987

FLORIN

extra!

Afl. 500.000,-

www.lottoaruba.com

f

twitter

youtube

instagram

loto

Combineer M&P

Verkrijgbaar in Super Food bij de Klantenservice en/of bij elk verkooppunt van Lotto.
Voor meer informatie, bel 525-7555 of bezoek onze website www.lottoaruba.com.

Advertorial

Grand Opening MotorWorld Camacuri

ORANJESTAD — De officiële opening van het nieuwe gebouw van MotorWold in Camacuri werd georganiseerd op dinsdag 18 december met lokale pers, genodigden en werknemers van MotorWorld. Bijzonder van het nieuwe gebouw is dat dit het eerste gebouw op Aruba is dat helemaal op zonne-energie draait en het is dus totaal ‘Off Grid’.

Het management van MotorWorld koos specifiek voor dit soort energie omdat het zowel een ‘groene toekomst’ als het milieu in gedachten heeft en slechts de energie van de zon wordt gebruikt. De nieuwe locatie is een full service locatie waar klanten onder meer de verkoopafdeling, de service en de parts afdeling onder een dak kunnen vinden. Het MotorWorld-filiaal in San Nicolas zal uiteraard dezelfde diensten blijven bieden. Met de opening van dit tweede filiaal is MotorWorld de eerste autohandelaar op Aruba die de Arubaanse samenleving zowel in Oranjestad als in San Nicolas van dienst kan zijn.

MotorWorld, de exclusieve autohandelaar van het Engelse merk, MG, Great Wall/Haval, JAC en Haima, is vanaf 1955 al erg bekend in de autowereld. Het was ook in diezelfde tijd dat de

familie Wong op Aruba de zaak ‘Central Garage’ officieel opende. ‘Central Garage’ werd daarna ‘Wong’s Motor Company’ en in 1962 de ‘Autorama Motor Company’. ‘Autorama Motor Company’ was toen de enige handelaar met onderdelen van merken als Volkswagen, Peugeot, Mercedes-Benz en Subaru. In de jaren zeventig werd het bedrijf verkocht en ging de familie zich op een andere markt focussen. MotorWorld is in 2009 ‘geboren’ door de verkoop van de automerken Great Wall en MG.

Carnaval’s band BMW zorgde voor een gezellige sfeer tijdens de officiële opening van het Camacuri-gebouw en MotorWorld ont-

hulde tevens de nieuwe Haval 6. MotorWorld maakte ook aan het publiek bekend de exclusieve sponsors van Majestic Carnival Group te zullen zijn bij Carnaval 65.

Daarnaast bedankte het management van MotorWorld alle klanten voor hun steun en zei dat MotorWorld vanaf vandaag zowel in Oranjestad als in San Nicolas de klanten van dienst kan zijn. Tot slot gaf het management Dwight Henriquez van de Caribbean Mercantile Bank, Bob van Engysol, lokale aannemer Mitch Geerman van Geerman Construction, Alvin Boekhoudt van Quick Electrical en meneer DiVecchia van Aruba Climate Control een speciaal dankwoord.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O’s tad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba	
— Oranjestad —		(FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas —		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sostenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		

Het weer

VRIJDAG			
21 DECEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostzui- doost tussen 28 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	33°	28 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:56	18:20	10 v/d 10	

VRIJDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 35 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
25°	25°	22 km/u	0%
Maansopgang	Maansondergang		
17:32	06:39		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Vrijdag, 21 dec ‘18
Freewinds-Dept. **** – 23.15
Zaterdag, 22 dec ‘18
Volendam 08.00 – 17.00
Zondag, 23 dec ‘18
Zuiderdam 07.00 – 17.00
Maandag, 24 dec ‘18
Freewinds 06.00 – ****

Dienstdoende huisartsen
Donderdag 20 december 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Trig
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Luchmun
Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Lucas 584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 587-9011

BVN			
16:10 Poesjes	8:00 Floortje en de		
16:20 NOS Jeugdjournaal	Ambassadeurs		
16:30 Blokken	Die Huis		
16:55 Thuis	Nieuwsuur		
17:20 EenVandaag	Weerbericht		
17:50 Dagelijkse Kost	Amerika/Caribiën		
18:05 VRT Journaal	Brard & Jekel: VetGeluk-		
18:45 Een Huis Vol	kig?!		
19:30 NOS Journaal	Pauw		
19:55 Weerbericht Europa/Afrika	VRT Journaal		
20:00 Floortje en de	First Dates		
Ambassadeurs	Joris zoekt Troost		
20:40 Die Huis	NOS Journaal		
21:40 Nieuwsuur	BinnensteBuiten		
22:25 Weerbericht	Tijd voor MAX		
Amerika/Caribiën	Sesamstraat		
Brard & Jekel: VetGelukkig?!	Het Klokhuis		
Pauw	NOS Jeugdjournaal		
	Welkom in de		
	80-jarige Oorlog		
	Blokken		
	Thuis		
	EenVandaag		
	NOS gesprek		
	minister-president		
	Dagelijkse Kost		
	VRT Journaal		
	Een Huis Vol		
	NOS Journaal		
	Weerbericht Europa/Afrika		
	Flikken Maastricht		
	Annie M.G. Schmidt		
	Nieuwsuur		
	Weerbericht		
	Amerika/Caribiën		
	NOS Studio Sport		
	Eredivisie		
	Pauw		
	Iedereen		
	beroemd		

COLOFON			
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368		Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez releuez@amigoe.com (advertentie)	
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba		Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)	
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com		Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)	
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com		Distributie: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com	
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com		Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba	
AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com		Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com	
Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190		Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm	

Voor herstel onhygiënische situatie in cellen en voedseltekort

Kort geding gevangenen blok 6 tegen overheid

WILLEMSTAD — Veertien gedetineerden in het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) zijn naar de rechter gestapt om af te dwingen dat de overheid de jarenlange onhygiënische situatie en inmiddels ook het voedseltekort te verhelpt. Advocaat Lizaima da Costa Gomez heeft namens hen dinsdag het verzoekschrift ingediend. Er is nog geen datum geprikt voor dit kort geding, meldt een gerechtsmedewerker desgevraagd.

Het gaat hier om gedetineerden die in cellenblok 6 opgesloten zitten. De advocaat noemt hun namen, vanwege de privacy, niet. Het is inmiddels wel algemeen bekend dat de voor corruptie veroordeelde MFK-leider Gerrit Schotte (drie jaar cel), en de veroordeelde kerkleider Orlando ‘pastor Lando’ Balentina daar opgesloten zitten. De Amigoe weet ook dat twee politieagenten en vier voor misbruik veroordeelde mannen hun celgenoten zijn.

“Het einddoel is om de situatie voor alle gevangenen te verhelpen. Het feit dat zij daar vastzitten, voor welk misdrijf dan ook, maakt het niet anders dat ook zij recht hebben op een humane behandeling”, aldus de raadvrouw desgevraagd. “Het Land handelt onrechtmatig jegens verzoekers door hen in een toestand op te sluiten die onmenselijk en vernederend is in de zin van artikel 3 EVRM (Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, red.) aangezien hun fundamentele rechten op gezondheid en voedsel door het Land wordt geschonden en daarmee onrechtmatig in de zin van artikel 6:162 BW (Burgerlijk Wetboek, red.) moet

worden geoordeeld”, aldus het verzoekschrift. De advocaat wil dat het gerecht dit voor recht verklaart, oftewel dat de gedetineerden deze rechten hebben. Tevens om de overheid te veroordelen om – binnen twee dagen nadat het vonnis is betekend – ervoor te zorgen dat het rioolprobleem wordt hersteld, zodat geen rioolwater meer de cellen binnenstroomt en er verder geen overlast meer zal zijn; en bovendien ervoor te zorgen dat het voedseltekort wordt aangepakt, zodat alle gevangenen op tijd kunnen eten.

Riool

Er heerst een vliegen- en muskietenplag, als gevolg van de ernstige rioolproblematiek: een schrikbarende toestand op het terrein achter de cellenblok 6 waar de riolering open en bloot ligt. De wc-potten zijn allemaal verstopt, waardoor rioolwater op de vloer in de cellen stroomt. “Het stikt er van de muskieten, vliegen, ratten, kakkerlakken en ander ongedierte. De stank is niet te harden”, aldus de gedetineerden. Zij kunnen niet meer normaal slapen en eten, en zijn gestrest en continu griepig. Niet alleen zij, maar ook

andere gedetineerden worden hierdoor in hun gezondheid aangetast. “De uitdalingen bestaande voorzijde van hun cel mogen ze niet afsluiten met kleding of karton tegen de vliegenplag om zich te beschermen, terwijl het SDKK zelf ook geen enkele moeite doet om iets aan dit probleem te doen. Uit andere onderzoeken is reeds gebleken dat de omstandigheden in politiebureaus als Rio Canario inadeguaat en volledig ongeschikt zijn voor detentie voor langere tijd, mede als gevolg van een defecte rioleringsysteem van de gevangenis, concludeert zij.

Voedseltekort

Daarnaast is er een ernstig tekort aan voedsel, onder meer vanwege de voorraad. “Afgelopen week was er niet genoeg eten voor de gevangenen. Op 12 december kregen zij geen ontbijt en bleven zij opgesloten tot 11.00 uur als gevolg hiervan”, vertelt de raadvrouw. Nadat de gevangenen ‘s avonds hadden gegeten weigerden zij naar hun cel terug te keren. “De situatie kon als chaotisch en explosief beschreven worden. De bewaarders hebben traangas ingezet om hen weer terug de cel in te krijgen.” Een structureel voedseltekort is onverenigbaar met het EVRM, het Land dient dan ook direct een permanente oplossing te zoeken

door het bij de bron aan te pakken, benadrukt Da Costa Gomez in het verzoekschrift.

Medische zorg

De veertien gevangenen klaagden bij de raadvrouw ook over een gebrek aan medicijnen en slechte medische zorg. Er is bijvoorbeeld geen diëtiste aanwezig, terwijl zij daar wel recht op hebben. Da Costa Gomez haalt in het verzoekschrift naast het EVRM, ook de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aan, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, alsook diverse kritische rapporten van het CPT (European Committee for the Prevention of Torture).

Minister

Over het rioolprobleem zei Justitie-minister Quincy Girigorie (PAR) in augustus in de Staten: “Er is wel veel gebeurd. Het rioleringsstelsel bij alle huisblokken, met uitzondering van blokken 2, 4 en 5 en de mannenbarak, is gerepareerd. Het voornaamste probleem is de regen en een verouderd systeem, waardoor de cellen vollopen. Er is hier sprake van een vijftig jaar oude riolering, die steeds verstopt raakt.” Het renovatie-traject loopt dus goed, aldus Girigorie. “Ook het onhygiënische gedrag van gedetineerden is aangepakt. Hen is gevraagd om geen eten op de grond te gooien zodat men geen last krijgt van ongedierte. Het SDKK wordt maandelijks met pesticide bespoten.”

Strengere eisen voor teelt medicinale cannabis

Foto: Edsel Sumbó

In de aula van de University of Curaçao vond een drukbezochte informatieavond plaats over de teelt van medicinale cannabis.

WILLEMSTAD — Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) zal strengere eisen stellen voor de teelt van medicinale cannabis. De teelt moet voldoen aan de criteria van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Dat verklaarde minister Suzy Camelia-Römer (GMN, PIN) eergisteren tijdens een informatiesessie.

Tijdens de drukbezochte informatieavond in de aula van de University of Curaçao (UoC) gaf de minister onder meer uitleg over wat medicinale cannabis is en over de regels waar je als land aan gebonden bent. Zo moet ieder land een agentschap hebben, zodat de cannabis niet zomaar in het vrije verkeer terecht komt en geëxporteerd kan worden. De minister benadrukt dat duidelijk moet zijn dat het hier niet gaat om recre-

atieve marihuana. “Omdat het om de medicinale vorm van cannabis gaat, moet de cannabis volgens de richtlijnen van de WHO worden geteeld. Iedereen op Curaçao kan ik aanmerking komen voor een vergunning, zolang er aan deze voorwaarden wordt voldaan. Dit houdt onder meer in dat het terrein goed beveiligd moet zijn. Ondernemers moeten daarnaast een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

indienen en een test van financiële due diligence doorstaan. Het is niet de bedoeling dat criminelen geld witwassen.” Boeren die geen financiële draagkracht hebben, kunnen in aanmerking komen middels een coöperatie. Hiermee wil de overheid kleine boeren ook een kans geven. De regering zal aan de hand van de belangstelling kijken in hoeverre de geïnteresseerden daadwerkelijk in aanmerking komen. Op basis van deze informatie zal worden nagegaan of er een bepaalde stop moet worden gehanteerd, maar dit moet nog blijken aangezien het project nog in ontwikkeling is.

Verblijfsvergunningen vanaf 1 januari 1 jaar geldig

WILLEMSTAD — Verblijfsvergunningen die vanaf 1 januari 2019 worden uitgegeven in Curaçao, blijven één jaar geldig. De vergunning wordt vervolgens bij aanvraag steeds met een jaar verlengd, totdat de vergunninghouder in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning voor langere of onbepaalde tijd. Het betreft een wijziging van het beleid van de Toelatingsorganisatie (TO).

Personen met een geldige verblijfsvergunning van twee of drie jaar, die is uitgegeven onder het oude beleid, krijgen bij het opnieuw aanvragen wel weer een vergunning voor twee of drie jaar, totdat zij in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde

tijd. Het nieuwe beleid is dus in dit geval niet van toepassing. Indien de aanvrager korter dan vijf jaar is getrouwd met een persoon met de Nederlandse nationaliteit, krijgt deze bij goedkeuring een verblijfsvergunning met de geldigheidsduur van een

jaar. Op het moment dat de aanvrager vijf jaar of langer getrouwd is met een persoon met de Nederlandse nationaliteit, dan kan de aanvrager in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning met een geldigheidsduur van vijf jaar. Dit beleid is onveranderd gebleven. Personen met een geldige werkvergunning van langer dan een jaar die in aanmerking willen komen voor een werkvergunning met hetzelfde aantal jaren als voorheen moeten de leges en retributies, gebonden aan het aantal jaren, betalen.

Opstart Isla begin 2019

WILLEMSTAD — De olieraffinaderij zal vermoedelijk begin 2019 worden opgestart. Dat zegt woordvoerder Earl Balborda. Het bedrijf legt nu een voorraad ruwe olie aan die gebruikt zal worden bij de opstartfase. Vrijdagnacht kwam de eerste lading ruwe olie uit Venezuela aan.

De olieraffinaderij ligt sinds juli jl. plat doordat CRU onvoldoende stoom en elektriciteit levert die nodig is om de productie-eenheden draaiende te houden. Inmiddels heeft CRU laten weten dat de boilers die nodig zijn om stoom te produceren volgende week operationeel zullen zijn. De Isla heeft zich aangepast aan het schema van CRU en

heeft daardoor weer ruwe olie uit Venezuela gekregen. Volgens Balborda hebben de derdenbeslagen van de Amerikaanse multinational ConocoPhillips op moedermaatschappij PdVSA geen invloed gehad op de toevoer van ruwe olie. De levering is gestopt omdat de raffinaderij plat lag, legt Balborda uit. “Het heeft geen zin om olie te laten lig-

gen als je niet weet wanneer je het gaat gebruiken.” Geleidelijk zullen de productie-eenheden van de olieraffinaderij worden opgestart. Te beginnen met de Crude Distillers. De Isla-vakbonden Apri en PWFC bevinden zich momenteel in Venezuela om met de top van PdVSA te spreken. Gisterochtend vond de bespreking met Manuel Quevedo, de president van PdVSA, plaats. De vakbonden spraken onder meer over PdVSA's plannen voor 2019 met betrekking tot de raffinaderij op Curaçao.

Curaçao Film Liga gaat 2e jaar in

WILLEMSTAD — De Curaçao Film Liga zal in 2019 doorgaan met haar activiteiten. Dat maakt de vereniging bekend in een persbericht.

De Curaçao Film Liga bestaat nu een jaar. Het bestuur kijkt terug op een heel succesvol 2018. De leden hebben genoten van de meest uiteenlopende art house films van over de hele wereld. Een aantal van deze films is uiteindelijk genomineerd voor een Oscar, of heeft die zelfs gewonnen. De opkomst was meestal zo groot dat de film

in twee zalen van The Movies tegelijkertijd werd vertoond. Ook zijn er een paar films vertoond op locatie. De Film Liga is opgericht om ook buiten het Curaçao International Film Festival Rotterdam (CIFFR) te kunnen genieten van art house films en festivalfilms. Curaçao heeft een lange traditie van filmverenigingen. De

Curaçao Film Liga zet deze traditie voort en hoopt het culturele leven van alle filmfanaten op het eiland verder te verrijken. Leden kunnen nu hun lidmaatschap hernieuwen. Daarnaast kunnen alle film liefhebbers die nog niet lid zijn dat alsnog worden. Dat kan via info@curcaofilmiga.com. Leden betalen 100 gulden per jaar en kunnen daarvoor iedere maand een film bekijken op verschillende dagen van de week.

Inspectie onderzoekt dood 2 kinderen

WILLEMSTAD — De Inspectie voor de Volksgezondheid is momenteel bezig met een onderzoek naar de dood van een elfjarige jongen en een baby. Dat bevestigt minister Suzy Camelia-Römer van Gezondheid (PIN).

Waarnemend inspecteur-generaal Sirving Keli heeft een commissie ingesteld die onderzoek doet naar deze gebeurtenissen. Camelia-Römer wil niet veel kwijt omdat het onderzoek nog loopt. “De jongen is waarschijnlijk tijdens een operatie in het St. Elisabeth Hospital (Sehos) gestorven en de baby is bij aankomst in het ziekenhuis overleden, maar onderzoek moet dit uit-

wijzen.” De minister houdt zich verder afzijdig van een inhoudelijke beoordeling van zaken. Statenlid Giselle Mc William (MAN) heeft de kwestie onder de aandacht gebracht bij de minister. “Ik ben afgelopen weekende op de hoogte gebracht van deze gebeurtenis. Maandag heb ik met de minister gesproken en gevraagd om een onderzoek in te laten stellen. Het kind zou plotseling zijn overleden. Het is dan ook

normaal dat er onderzoek wordt gedaan naar wat er precies is gebeurd. Wat de situatie nog vervelender maakt is dat de naam van een chirurg, die begin dit jaar ook al in opspraak was, terugkomt.” Mc William, die zelf meer dan twintig jaar op een operatiekamer heeft gewerkt, is zich ervan bewust dat zaken soms verkeerd kunnen gaan. “Juist daarom is het van belang om te onderzoeken wat er gebeurd is om te voorkomen dat het weer gebeurt en om bepaalde zaken uit te sluiten.” De MAN-parlementariër is gerustgesteld over het feit dat Keli nu als waarnemer

het onderzoek leidt. “Nu weet ik zeker dat er objectief onderzoek wordt verricht, waar de patiënten, specialisten en de gemeenschap in het algemeen, baat bij zullen hebben.” Ten slotte wil Mc William benadrukken dat we niet moeten vergeten dat het hier gaat om een familie die een zoon heeft verloren. “Mensen zijn in rouw. Het helpt niet als er veel ophef wordt gecreëerd rondom deze zaak. Het onderzoek moet in alle rust plaats kunnen vinden, zonder dat men nu al met het vingertje wijst.”

Staten buigen zich weer over wetsontwerp belastingherzieningen 2018

WILLEMSTAD — De Staten buigen zich vandaag over de derde nota van wijziging op de ontwerp-landverordening belastingherzieningen 2018. Met deze wijzigingen worden een aantal technische omissies en onjuistheden in de wetgeving die al sinds 1 juli jl. van kracht is, hersteld.

Met het ontwerpvoorstel worden de zogeheten preferentiële belastingregimes in lijn gebracht met internationaal aanvaarde standaarden, zoals aanbevolen door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de Europese Unie. Zo wordt het fenomeen ‘ring fencing’ in de Curaçao belastingwetgeving geëlimineerd. Ring fencing wordt gebruikt als aanduiding van het apart zetten van een deel van een onderneming, met als doel bescherming te bieden tegen een faillissement van de moedermaatschappij om belastingtechnische redenen of naar aanleiding van regelgeving. Op 29 november heeft de Raad van Ministers (RvM)

besloten om spoedadvies van de Raad van Advies (RvA) in te winnen over het wetsontwerp. De RvM heeft er echter voor gekozen om de Sociaal Economische Raad (SER) niet te raadplegen. De RvA is kritisch op de wijzigingsvoorstellen. Zo wordt onder meer de uitvoerbaarheid en transparantie van de wetgeving aan de kaak gesteld. De OESO heeft in 2012 een ‘Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance’ vastgesteld. Hierin zijn aanbevelingen te vinden voor de kwaliteit van wetgeving en het wetgevingsproces waarvoor landen, zoals Curaçao, die volgens de economische en belastingtechnische standaarden van de OESO wensen te functioneren, in-

vulling moeten geven. Wetgeving dient volgens de OESO onder meer duidelijk geformuleerde doeleinden en kaders te hebben en moet inzichtelijk, bestendig en transparant zijn. Gezien het feit dat er binnen een kort tijdsbestek meerdere nota's van wijziging ten aanzien van de ontwerp-landverordening belastingherzieningen 2018 bij de Staten zijn ingediend, meent de RvA dat de regering onvoldoende rekening heeft gehouden met de hiervoor gemelde aanbevelingen van de OESO. “Hierdoor is het risico aanwezig dat laatstgenoemd ontwerp de toets aan de aanbevelingen van de OESO ter zake de kwaliteit van wetgeving en wetgevingsproces niet zal kunnen doorstaan”, aldus de RvA. De Raad adviseert de regering om in het vervolg zo veel mogelijk de aanbevelingen van de OESO op te volgen. Verder stelt de RvA dat er onvoldoende aandacht is besteed aan de uitvoerbaar-

heid van de nieuwe vormgeving van de preferentiële fiscale regimes die door de regering gehanteerd zullen worden. Het is niet duidelijk of met name de Belastingdienst in staat zal zijn om uitvoering te geven aan de landverordening. Ook merkt de RvA op dat Curaçao historisch altijd een aantal preferentiële fiscale regimes heeft gekend. Volgens de Raad is niet gebleken of de regering heeft onderzocht of er andere alternatieven zijn voor fiscaal gunstige regimes die de economie kunnen stimuleren.

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

ACM publiceert maximumtarieven 2019 voor elektra en water

KRALENDIJK — De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft nieuwe maximumtarieven vastgesteld voor elektriciteit en drinkwater op Bonaire, die ingaan op 1 januari 2019. Het gaat om het vaste en het variabele gebruikstarief dat Water- en Energiebedrijf Bonaire (WEB) dan maximaal bij de consument in rekening mag brengen om de kosten te dekken van de productie en levering van elektriciteit en drinkwater.

De ACM heeft op grond van de Wet elektriciteit en drinkwater BES de taak om elk jaar kostendekken- de tarieven vast te stellen. Dat betekent dat de ACM heeft berekend wat het het WEB kost om elektriciteit en drinkwater te produceren en aan de consument te leveren. Ook stelt de ACM het aansluit- en heraan- sluittarief vast voor 2019.

Deze tariefbeschikkingen voor elektriciteit en drinkwater is te vinden op de website van de ACM.

Tarieven elektra
Omdat ContourGlobal volgend jaar de productiecapaciteit gaat uitbreiden en WEB daardoor vanaf september 2019 geen gebruik meer hoeft te maken van Aggreko's, zal het variabe-

le gebruikstarief voor elektriciteit op Bonaire dalen van 0,287 naar 0,269 dollar per kWh. Het maximale pagabon-tarief daalt van 0,5003 naar 0,4765 dollar per kWh. De kosten voor het vaste gebruikstarief voor elektriciteit dalen. Voor consumenten met de laagste aansluitcapaciteit vallen deze kosten circa 1 dollar per maand lager uit.

Tarieven water
Omdat WEB naar verwachting de drinkwaterproductie gaat uitbreiden en daardoor meer kosten gaat maken, stijgt het variabele gebruikstarief op Bonaire

van 3,76 naar 4,44 dollar per kubieke meter drinkwater. De kosten voor drinkwater per truck blijven ongeveer gelijk en bedragen 17,92

dollar per kubieke meter drinkwater (dit was 17,29 exclusief subsidie). De kosten voor het vaste gebruikstarief voor drinkwater zijn ongeveer ge-

lijk gebleven: 45,02 dollar per maand voor de standaardaansluiting (dit was 45,87 exclusief subsidie).

lijk gebleven op 40 dollar.

Subsidie
Om rekening te houden met de betaalbaarheid van elektriciteit en drinkwater voor met name kleine huishoudens, hebben het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat subsidie toegezegd om het vaste gebruikstarief voor elektriciteit en voor drinkwater door middel van subsidie te verlagen. Zodra de subsidieverdeling over de aansluitcapaciteiten bekend is, zal WEB zijn klanten informeren over de tarieven die per 1 januari in rekening worden gebracht.

Klusjesmannen sluiten 1e fase af

WILLEMSTAD — Timmerman, metselaar, lasser of pipefitter. Dat zijn enkele van de beroepen waarmee jongeren dit jaar aan de slag zijn gegaan in het kader van het project Di Tur Un Poko van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw). Dinsdag vond de afsluiting van het onderdeel timmeren plaats met een expositie.

Het project zelf werd op 9 oktober officieel gelanceerd, in samenwerking met de Curaçao Zoo, de buurtregisseur van Montaña en Fundashon BBH-Ban Bini Huntu. Met dit project worden jongeren opgeleid tot handyman en

leren ze in de praktijk het werk van onder meer pion, metselaar, lasser en timmerman, onder leiding van een ervaren deskundige. Di Tur Un Poko is één van de projecten waarmee het ministerie de deelnemers de nodige instrumenten

geeft om later een baan te krijgen of om als kleine zelfstandige aan de slag te gaan. Tijdens de eerste maanden van het project lag de focus op het timmervak. Gisteren werd die fase afgesloten met een expositie van de gemaakte werken. Deze werden bezichtigd door onder anderen Soaw-minister Hensley Koeiman (MAN), genodigden van het ministerie en natuurlijk de deelnemers en vakleerkrachten zelf.

Minister Economische Zaken St. Maarten:

Hulp luchthaven welkom, maar niet als ‘verkapte vijandige overname’

PHILIPSBURG — Eén van de voorwaarden die de Nederlandse regering en de Wereldbank stellen in ruil voor financiële steun voor de wederopbouwlening voor het terminalgebouw komt neer op een ‘virtuele overname’ van de raad van toezicht en de raad van bestuur van de Princess Juliana-luchthaven op St. Maarten, volgens de minister van Toerisme en Economische Zaken, Stuart Johnson.

Een ander struikelblok is de mogelijke uitsluiting van lokale bedrijven voor werkzaamheden in de terminalreconstructie vanwege strenge criteria van de Wereldbank en de Europese Investeringsbank (EIB). Johnson vertelde de pers gisteren dat hulp door de Nederlandse regering en andere externe entiteiten welkom is, ‘maar dat dit onder geen beding mag uitlopen op een vijandige overname van ons meest waardevolle, strategische bezit.’ Hij verwierp de bewering van de Nederlandse staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties Raymond Knops dat de lokale

overheid blijkbaar niet geïnteresseerd is in het aanbod van 100 miljoen dollar van de Nederlandse regering en de EIB voor het luchthavenproject. “Dit is een volledig verkeerde interpretatie van de feiten. Het kan zelfs als kwaadwillend worden beschouwd, aangezien zijn timing samenvalt met de aftrap van de vieringen rond het 75-jarig bestaan van de luchthaven”, zei hij. Er lopen momenteel besprekingen over een lening van 50 miljoen dollar van de EIB en een subsidie van 50 miljoen dollar van het door de Nederlandse overheid gefinancierde Wederopbouwfonds. De overheid wacht echter nog steeds

op de schriftelijke versie van de ‘feitelijke voorwaarden’ van deze voorgestelde financiering en die van andere potentiële financiers, zei Johnson. “Zolang we die niet hebben, kan ik als vertegenwoordiger van de regering voor de luchthaven en kan de Raad van Ministers als vertegenwoordiger van de bevolking van St. Maarten natuurlijk geen enkele beslissing nemen. We moeten er ook rekening mee houden dat de regering van St. Maarten geen leningen kan aangaan onder financieel toezicht, zonder de uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Nederland”, zei Johnson. De overheid zelf is niet in onderhandeling met andere potentiële financiers voor het luchthavenproject, voegde de minister toe. Premier Leona Romeo-Marlin, die ook reageerde op de verklaring van Knops, zei gisteren tijdens de persconferentie van de ministerraad dat de

regering niet direct betrokken is bij onderhandelingen met andere potentiële financiers voor de luchthaven en dat de Raad van Ministers, als aandeelhouder, kennis heeft genomen van de berichten van deze onderhandelingen door de luchthaven. Conform de statuten heeft de Raad van Ministers de holdingmaatschappij van de luchthaven gevraagd om een gedetailleerde analyse van de verschillende financieringsmogelijkheden die op tafel liggen. “Financiële beslissingen van deze omvang moeten niet lichtvaardig worden genomen en moeten gebaseerd zijn op een grondige analyse van de beschikbare informatie. Deze regering blijft gericht en vastberaden om ervoor te zorgen dat de luchthaven zo snel mogelijk volledig operationeel is voor de mensen en bedrijven van St. Maarten”, zei de premier tot slot.

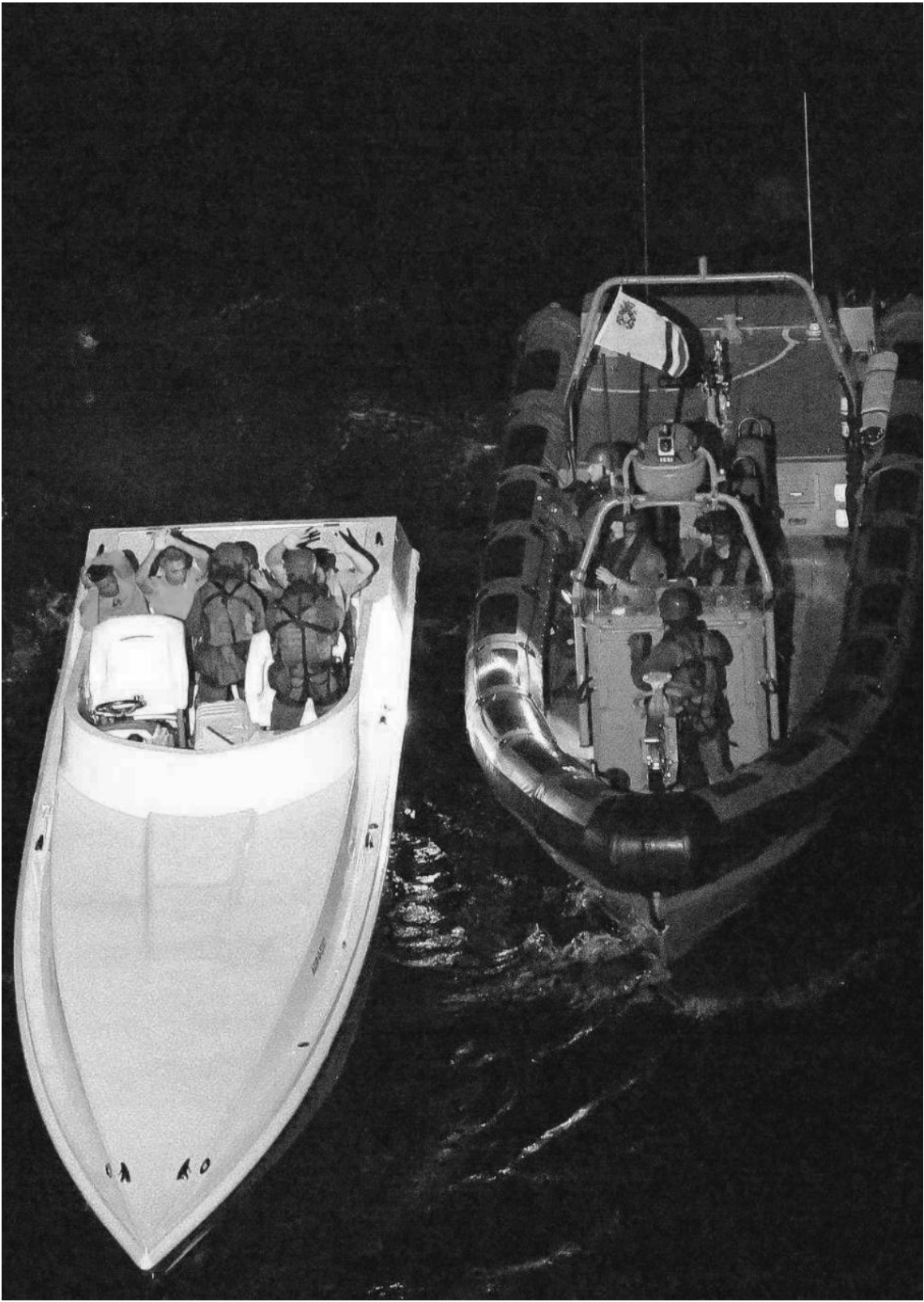
2e vangst voor Zr.Ms. Zeeland in korte tijd

KRALENDIJK — De Zr.Ms. Zeeland deed dinsdagavond in korte tijd haar tweede vangst in het Caribisch gebied; een go-fast met vier personen aan boord die vermoedelijk illegale middelen transporteerden. De personen en middelen zijn aan de Bonaireaanse autoriteiten (KPCN) overgedragen voor verder onderzoek.

De Zr.Ms. Zeeland kreeg dinsdagavond even na zeven uur een melding van het Rescue Coordination Center (RCC) dat er een verdacht voertuig in de wateren nabij Bonaire voer. De NH-90-helikopter van de Zeeland en de Dash van de kustwacht gingen vervolgens op zoek naar de go-fast. Tijdens de achtervolging van de go-fast zijn meerdere waarschuwingen gegeven om te stoppen.

Uiteindelijk hebben waarschuwingsschoten vanuit de helikopter de speedboot tot stoppen gedwongen. De vier bemanningsleden van de go-fast begonnen daarop direct pakketten, kleding en andere spullen overboord te gooien, maar de inmiddels naderende Frisc van de Zeeland kon veel spullen uit het water vissen.

De personen en het bewijsmateriaal, inclusief de door het stationsschip gesleepte go-fast, konden gisterochtend worden overgedragen aan het KPCN op Bonaire. Zij gaan nu verder met het onderzoek. De Zeeland vervolgt haar patrouille voor de kustwacht.

Fundacion Salud Mental Aruba Respaldo

A: Caya Punta Brabo 17 T: 527 4800 E: info@respaldo.aw
www.respaldo.aw

VACATURE ZORGMANAGER

Fundacion Salud Mental Aruba RESPALDO is de Stichting voor de Geestelijke Gezondheidszorg in Aruba die per januari 2018 bestaat uit een Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis (voorheen de PAAZ) en twee poliklinieken. Per 2019 zullen twee locaties (in Oranjestad en in San Nicolas) worden geopend elk bestaande uit een polikliniek voor de volwassenenpsychiatrie en de Kinder-/Jeugdpsychiatrie en een FACT team voor outreachende zorg.

Doel van de functie:
Als zorgmanager bent u verantwoordelijk voor het bevorderen van een resultaatgericht klimaat waarin medewerkers en studenten samenwerken aan het verlenen van een optimale patiëntenzorg, diagnostiek en dienstverlening. De zorgmanager is integraal verantwoordelijk voor de wijze waarop financiële middelen, human resources en andere faciliteiten op een effectieve en efficiënte wijze worden ingezet en productieafspraken worden behaald.
Als Zorgmanager bent u verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, bevordert een resultaatgericht werkklimaat en levert een actieve bijdrage aan de ontwikkeling, implementatie en uitvoering van het zorggebied. U legt verantwoording af aan de Raad van Bestuur van Respaldo.

Functie-eisen:

- Beschikt over HBO-werk- en denkniveau-binnen het vakgebied, aangevuld met relevante managementopleiding;
- Heeft kennis van managementtechnieken, financieel inzicht en volgt relevante ontwikkelingen in de zorg en vertaalt deze naar operationele activiteiten;
- Inzicht in de samenhang van de zorgverlening processen en kan die vertalen naar effectieve vormen van samenwerking en integratie bij de dagelijkse uitvoering van de zorg;
- Beschikt over kennis van het opstellen van (deel)begrotingen en het beheren van een afdelingsbudget;
- Is proactief en in staat resultaat- en klantgericht te denken en te handelen;
- Bezit de nodige flexibiliteit en creativiteit;
- Stuur aan op te behalen resultaten, faciliteert en ondersteunt medewerkers in het bereiken van de aan hen gestelde doelen;
- Stemt binnen afgesproken kaders de personeelsbezetting af op het te verwachten aanbod;
- Legt de gewenste personeelsbezetting vast in roosters en (vakantie)planningen en stemt dit af met de overige afdelingen binnen de kliniek;
- Is verantwoordelijk voor het werken volgens vastgestelde protocollen en werkprocessen;

Gezien de sterke groei die Respaldo meemaakt, en de ingezette organisatieverandering, gaat onze voorkeur uit naar ervaren (minimaal 4 jaar management-ervaring) kandidaten uit de zorgsector met relevante ervaring in veranderprocessen.

Informatie en Sollicitatie:
Nadere informatie over de functie kunt u opvragen bij zorgmanager, mw. Sjarisca Agunbero via telefoonnummer: 527- 4623 of via e-mail: sjarisca.agunbero@respaldo.aw
Uw schriftelijke sollicitatie incl. uw CV, kunt u tot uiterlijk 4 januari 2019 richten aan: Respaldo t.a.v. Mw. Shalini Vishnudatt, Sr. HR adviseur, Caya Punta Brabo 17, Aruba. E-mail: hr@respaldo.aw

Poetin tevreden over vertrek VS uit Syrië

MOSKOU — President Donald Trump doet er goed aan de Amerikaanse troepen terug te trekken uit Syrië. Dat zei de Russische president Vladimir Poetin op zijn jaarlijkse persconferentie in Moskou. Hij gaf geen nadere toelichting.

President Trump heeft zijn besluit om onmiddellijk de laatste Amerikaanse troepen uit Syrië terug te trekken verdedigd als een logische stap. Hij betoogde vandaag via Twitter dat hij zich er al jaren voor heeft ingespannen en een half-jaar geleden alleen akkoord ging met een uitstel van die terugtrekking. Trump wil ook stoppen met luchtaanvallen op posities in het Midden-Oosten van de terreurbeweging Islamitische Staat (IS). Trump heeft dit volgens Amerikaanse functionarissen besloten. De VS leiden een internationale coalitie die al jarenlang luchtaanvallen uitvoert boven Syrië en Irak om de terreurbeweging IS uit te schakelen. Nederland is daar onderdeel van. Volgens Trump hebben de laatste extremisten van Islamitische Staat (IS) genoeg vijanden in de regio over: Rusland, Turkije en Iran. Daar hoeven de Amerikanen het vuile werk in het Midden-Oosten niet voor te doen, aldus Trump. Eerder zei hij dat IS volko-

Foto: AFP

De Russische president Vladimir Poetin tijdens zijn jaarlijkse persconferentie in Moskou.

men is verslagen door de Verenigde Staten. De VS stortten zich in 2014 in de Syrische burgeroorlog en steunden ook strijders tegen de wettige regering van het land die wordt aan-gevoerd door dictator Bas-har al-Assad. Zijn clan is al decennia bondgenoot van Moskou. Assads bewind stond op instorten en vroeg in september 2015 Rusland om militaire hulp. Het leidde tot Russisch militair ingrijpen waardoor de door jihadisten gedomineerde rebellen het onderspit dol-ven. Vrijwel heel het be-volkte westen van het land is weer onder controle van

Assad. De Koerden in Syrië zijn bang voor chaos nu de VS hun troepen in het land terugtrekken. Ze vrezen een Turkse aanval die er-toe zou kunnen leiden dat duizenden jihadisten uit hun gevangenenkampen ontsnappen. Dat heeft een woordvoerder van de Syri-sche Democratische Strijd-krachten (SDF) gezegd. Deze strijders zouden een ‘groot probleem’ kunnen worden voor hun land van herkomst. Er zijn echter geen plannen om bewust IS-aanhangers vrij te laten, zei hij. De SDF, die wordt geleid door de Koerdische militie

YPG, heeft grote delen van het voormalige IS-gebied in het noorden en oosten van Syrië ingenomen. Hun ge-vingenenkampen zitten vol met IS-strijders en hun fa-milies, waaronder veel bui-tenlanders. De terugtrek-king van de VS kan de weg vrijmaken voor een nieuw offensief van Turkije. De Turken zien in de YPG een Syrische handlangers van de verboden Koerdische Arbeiderspartij PKK. De Turkse minister van Defensie Hu-lusi Akar zei vandaag dat zijn land een offensief tegen terroristen voorbereid in Manbij in het noorden van Syrië en delen van het land

ten oosten van de rivier de Eufraat. Tot nu toe was de YPG in Syrië ook de belangrijkste partner van de VS in de strijd tegen IS. In het oos-ten van het land ondersteu-nen Amerikaanse lucht-aanvallen een Koerdisch offensief tegen een van de laatste IS-bastions in Syrië. Turkije heeft eerder in Sy-rië ingegrepen om YPG en IS ten westen van de Eu-fraat te bestrijden. Het land rukte niet op naar de oostelijke oever van de ri-vier, deels om de directe confrontatie met de Ame-rikaanse strijdkrachten te vermijden.

VS dreigen met sancties deelname Nord Stream

BERLIJN — De Ameri-kaanse ambassadeur in Duitsland, Richard Grenell, heeft ondernemin-gen die betrokken zijn bij het gaspijpleidingproject Nord Stream 2 gedreigd met sancties. “Onderne-mingen die aan de Nord Stream-projecten mee-doen, lopen het risico doelwit van Amerikaanse sancties te worden.”

Grenell betoogde vandaag dat de recente aanhouding van Oekraïense marinemen-sen door de Russische kust-wacht ‘de Duitse regering duidelijk zou moeten maken, dat de groeiende Russische agressie een dynamiek heeft

die je niet met het kopen van gas mag belonen’. Met het project moet Russisch aard-gas door de Oostzee naar Duitsland en andere West-Europese landen worden ge-pompt. Oekraïne verzet zich hiertegen en krijgt bijval van onder meer de VS. De Amerikaanse ambas-sadeur in Nederland, Pete Hoekstra, heeft gisteren in een open brief opgeroepen om niet mee te werken aan Nord Stream 2. Hoekstra schrijft dat het Amerikaanse Congres vorige week heeft besloten om alle landen in de Europese Unie te vragen niet deel te nemen aan het project. Hij dreigde ook met sancties.

Defensie wil onderzoek ‘misdragingen’ Tsjaad

DEN HAAG — Het mi-nisterie van Defensie wil onderzoek doen naar mogelijke misdra-gingen van mariniers tijdens een missie in Tsjaad zo’n tien jaar geleden. Dat schreef staatssecretaris Bar-bara Visser gisteren aan de Tweede Kamer.

De voormalige Defensiefoto-graaf Rinze Klein heeft melding gedaan van de misdragingen. Hij heeft die op video vastgelegd. Het zou volgens het *Dag-blad van het Noorden* on-der meer gaan om beelden van een marinier die door collega’s wordt aangemoedigd om een granaat in

zijn anus te duwen. Volgens Defensie is het voor het onderzoek nodig dat Klein de beelden over-draagt aan het ministerie. Hierover wil Defensie met de fotograaf gaan overleg-gen. In de krant zegt de advocaat van Klein dat zijn cliënt de beelden niet wil overdragen omdat hij dan vreest voor zijn veilig-heid.

In 2008 en 2009 hebben Nederlandse mariniers in Tsjaad deelgenomen aan de Europese missie Eufor, die tot taak had hulpver-leners en vluchtelingen-kampen te beveiligen in het grensgebied met Su-dan.

Verdachte schoolmoord mishandelde eerder exen

ROTTERDAM — De 31-ja-rige Rotterdammer die er-van wordt verdacht dat hij de zestienjarige Humeyra Ergincanli doodschoot, had haar en haar zus eer-der met de dood bedreigd. Bovendien was hij niet al-leen gewelddadig tegen Humeyra, maar ook tegen andere jonge vrouwen met wie hij een relatie had.

Dat gebeurde vooral als zij afstand van hem namen. Ver-dachte Bekir E. toonde dan ‘afdwingend, eisend, dreigend en fysiek agressief gedrag’. Dat staat in een reclasse-ringsrapport dat in augustus over hem werd opgesteld in verband met een rechtszaak

over de mishandeling en ern-stige bedreigingen van Hu-meyra. Er staat ook in dat hij in eerdere onderzoeken de diagnose kreeg van een bi-polaire stemmingsstoornis, een benedengemiddelde intelli-gentie, en verslavingen aan wiet en alcohol. De mishandeling van Hu-meyra gebeurde begin mei in zijn woning toen zij had aan-gegeven dat ze met hem wilde breken. Ook haar oudere zus, die Humeyra te hulp schoot, werd door E. bedreigd met de dood en deed eveneens aangif-te daarvan bij de politie. Ook na de aangiften dreigde hij de twee zussen dood te maken. In het vonnis van de poli-tierechter van 16 augustus,

dat vandaag is gepubliceerd, staat dat E. al eerder tot werkstraffen was veroordeeld voor agressie en bedreigin-gen. Doordat hij weer de fout in ging bij Humeyra, kreeg hij dit keer een celstraf opge-legd van zes weken. De helft daarvan hoefde hij niet uit te zitten als hij zich hield aan de voorwaarden, zoals een contactverbod met de twee zussen, reclasseringstoezicht en urinecontrole op cannabi-sen alcoholgebruik, gedurende een proeftijd van twee jaar. Het meisje werd dinsdag doodgeschoten in de fietsen-stalling van haar school in Rotterdam-West. De verdach-te werd kort daarna aange-houden.

Terroristisch motief dubbele moord in Atlas

Foto: AFP

De foto van de verdachten van de moord op de toeristen werd vandaag door de Marokkaanse politie verspreid.

MARRAKESH/KOPENHA-GEN — De Marokkaanse politie gaat ervan uit dat de moordenaars van twee Scandinavische toeristen in het Atlasgebergte ‘een terroristisch motief’ had-den.

De politie heeft vandaag be-vestigd dat in Marrakesh nog drie verdachten zijn aange-houden. Van de eerste ver-dachte, die maandag werd opgepakt, is bekend dat hij tot een jihadistisch netwerk be-hoort, meldden Marokkaanse

media. De politie heeft niet vermeld van welke terroris-tische groep hij zou zijn. Maan-dag werden twee vrouwen uit Denemarken en Noorwegen dood gevonden in of naast hun tent. Bij zeker één van hen is de keel doorgesneden. De Deense autoriteiten heb-ben bevestigd dat de gruwelij-ke moord op een van de twee slachtoffers is gefilmd en dat er beelden van zijn verspreid. De Deense van 24 en Noorse van 28 jaar oud zijn vermoord tijdens hun tocht naar de hoogste berg van de Atlas, de

Toubkal, die meer dan 4160 meter hoog is. Ze werden ge-vonden door Franse alpinisten in een afgelegen dal bij Im-lil aan de voet van de Toubkal en circa 55 kilometer ten zuiden van Marrakesh. De streek be-hoort tot de toeristische trek-pleisters van Marokko. Het land is diep geschokt door de moorden. Het aantal toeristen groeit al jaren en vorig jaar bezochten meer dan 11 miljoen toeristen het Noord-Afrikaanse land waar zeer gewelddadige mis-drijven erg weinig voorkomen.

Rechter zet streep door asielregels Trump

WASHINGTON — Een Ame-rikaanse federale rechter heeft het strenge asielbe-leid van president Donald Trump een halt toegeroe-pen. De staat mag niet lan-ger asielzoekers uitzetten die illegaal de VS zijn bin-nengekomen, zonder ze een asielprocedure aan te bieden.

De zaak was aangespannen door twaalf asielzoekers en hun kinderen die in hun land van herkomst te maken had-den met seksueel misbruik, ontvoeringen en fysiek geweld. De rechter oordeelde dat er geen wettelijke basis is voor het uitzetbeleid van de rege-ring. Vorige maand deed een federale rechter in San Fran-cisco al een soortgelijke voor-lopige uitspraak. De zaak was aangespannen door de burger-rechtenorganisatie American Civil Liberties Union (Ac-lu). “Deze uitspraak is een neder-laag voor de totale aanval van de regering op de rechten van asielzoekers”, aldus een zegs-vrouw van de ACLU.

Demonstrant gele hesjes dood door aanrijding

AGEN — Een demonstrant van de zogenaamde ‘gele hesjes’ is vandaag in het Zuid-Franse Agen om het leven gekomen toen hij door een vrachtwagen werd geraakt. Het is het negende dodelijke slacht-offer sinds het begin van de protesten half novem-ber. Dat meldt de Franse zender BMF TV.

Het ongeval gebeurde om on-geveer 10.30 uur. De zestig-jarige demonstrant stond bij een blokkade voor een vracht-wagen om te voorkomen dat deze zou passeren. Een an-dere vrachtwagen haalde het voertuig in en raakte de actievoerder. De politie heeft de zestigjarige bestuurder van het voertuig in hechtenis genomen. Getuigen krijgen slachtofferhulp. De protestbe-weging van de ‘gele hesjes’ is sinds half november overal in het land aanwezig om te de-monstreren voor meer koop-kraacht en tegen de hervormin-

Foto: AFP

De protestbeweging van de ‘gele hesjes’ richt geregeld wegwersperringen op.

gen van de Franse regering. Daarbij richten ze geregeld wegwersperringen op. In de

marge van de protesten zijn al verscheidene mensen om het leven gekomen.

Britse mediawaakhond tikt RT op de vingers

LONDEN — De Britse mediawaakhond heeft de Russi-sche nieuwszender RT op de vingers getikt. Uit onder-zoek van toezichhouder Ofcom blijkt dat die zender de regels over onpartijdige berichtgeving heeft overtreden.

De mediawaakhond zegt dat RT zich in maart en april schuldig heeft gemaakt aan zeven over-

tredingen. Die hebben onder meer betrekking op berichtge-ving over het conflict in Syrië

en de vergiftiging van oud-spion Sergej Skripal en zijn dochter in het Engelse Salisbury. Dat laat-ste incident leidde tot een diplo-matiek conflict tussen Londen en Moskou, dat alle betrokken-heid bij de moordpoging ontken-de. RT reageert teleurgesteld op

het oordeel van de toezichthou-der. Een woordvoerder zegt dat de nieuwszender altijd probeert zich aan de regels te houden. RT stelt ook dat de eigen argumen-ten onvoldoende lijken te zijn meegewogen door de onderzoe-kers.

VS leggen Rusland nieuwe sancties op

WASHINGTON — De Ve-nigde Staten hebben gisteren nieuwe sancties opgelegd aan Rusland, onder meer aan meerdere functionarissen van in-lichtingendiensten voor vermeende bemoeienis-sen met de Amerikaanse verkiezingen van 2016.

Sancties tegen drie bedrijven van de Russische oligarch Oleg Deripaska worden daar-entegen opgeheven, zei het Amerikaanse ministerie van Financiën. In de verklaring op

de website zegt het ministe-rie dat het de nieuwe sancties oplegt aan individuen en enti-teiten die betrokken zijn bij de vermeende verkiezingsbemoei-enis, het hacken van het We-reld Anti-Doping Agentschap (Wada) en andere ‘kwaadaar-dige activiteiten’. De sancties, onder meer tegen vijftien leden van de Russische militaire in-lichtingendienst, zijn genomen ‘als antwoord op de voortdu-rende veronachtzaming door Rusland van internationale normen’, aldus de verklaring. De sancties tegen alumni-

umproducent Rusal, moe-derbedrijf En+ en een ander bedrijf dat verbonden is aan Deripaska worden opgeheven. Metaalmagnaat Deripaska zelf blijft onder de sancties die hem in april zijn opgelegd. De drie Deripaska-ondernemingen, Rusal, En + en JSC EuroSi-bEnergo (ESE), hebben toege-zegd herstructureringen door te voeren, waaronder een aan-zienlijke vermindering van De-ripaska’s belang. Zijn aandeel in En+ daalt van 70 procent tot 44,95 procent. De VS legden ook sancties op aan de twee

Russische inlichtingenofficie-ren Alexander Petrov en Ro-eslan Bosjirov. Dit vanwege hun vermeende rol in gifaanval op de voormalige Russische spion Sergej Skripal en zijn dochter in het Engelse Salisbury in maart van dit jaar. Skripal en zijn dochter werden ernstig ziek. Ze bleken te zijn besmet met het zenuwgas no-vitsjok. Ze overleefden uitein-delijk. Ook Groot-Brittannië denkt dat de vergiftiging is uit-gevoerd door de twee Russen. Het Kremlin ontkende enige betrokkenheid bij de aanval.

Euro

In de min

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen gingen vandaag over een breed front omlaag. De markten verwerkten het besluit van de Federal Reserve om het rentetarief voor de vierde keer dit jaar op te schroeven. Voor 2019 rekent de Fed nu op twee in plaats van drie renteverhogingen, maar beleggers hadden gehoopt dat de Fed nog terughoudender zou zijn met het opvoeren van de rente. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,5 procent in de min op 488,37 punten. De MidKap zakte 1,9 procent tot 640,92 punten. Frankfurt en Parijs leverden tot 1,5 procent in. Londen daalde 0,4 procent. De Bank of England maakt later op de dag het rentebesluit bekend. De Zweedse centrale bank verhoogde vandaag voor het eerst sinds 2011 de rente. De euro was 1,1472 dollar waard, tegen 1,1426 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 3,7 procent tot 46,41 dollar. Brentolie werd 3,2 procent goedkoper op 55,40 dollar per vat.

Tokio

Flink lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag hard onderuitgegaan. De handel stond vooral in het teken van de centrale banken. De Japanse centrale bank hield vandaag het zeer ruime monetaire beleid onveranderd en stelde dat de economie van het land een bescheiden groei laat zien. De Nikkei-index in Tokio raakte 2,8 procent kwijt en eindigde op 20.392,58 punten. Vooral de technologiebedrijven werden van de hand gedaan, na de forse verliezen onder Amerikaanse branche-noten. Panasonic zakte 5,1 procent en Fanuc verloor 3,6 procent. De chipbedrijven Advantest en Tokyo Electron daalden 3,9 procent en 4,3 procent na de tegenvallende verkoopcijfers van de Amerikaanse chipmaker Micron Technology. Elders in het Verre Oosten gingen de beursgraadmeters eveneens omlaag. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds 1,2 procent in de min en de beurs in Shanghai zakte 1 procent. De Kospi in Seoul leverde 1 procent in en de All Ordinaries in Sydney sloot met een verlies van 1,3 procent.

Wall Street

Verlies

NEW YORK — De beurzen in New York zijn vandaag met kleine verliezen geopend. Wall Street kauwt nog na op het rentebesluit van de Federal Reserve van gisteren. Toen gingen de beursgraadmeters al flink omlaag. De Dow-Jonesindex stond kort na de openingsbel 0,3 procent lager op 23.249 punten. De brede S&P 500 zakte 0,3 procent tot 2498 punten en technologiegraadmeter Nasdaq leverde 0,1 procent in op 6632 punten. De Amerikaanse koepel van centrale banken verhoogde de rente zoals verwacht en gaf aan volgend jaar minder rentestappen te verwachten dan eerder voorzien. Maar veel beleggers hadden gehoopt dat de Fed zich terughoudender zou opstellen over het toekomstige beleid. Levensmiddelenconcern Cofnagra Brands kelderde na het openen van de boeken dik 6 procent. Andere bedrijven die met cijfers kwamen, waren zakelijk dienstverlener Accenture (min 3,6 procent), technologiebedrijf BlackBerry (plus 7,2 procent) en drogisterijketen Walgreens Boots Alliance (min 2,8 procent).

Federal Reserve schroeft rente in VS verder op

WASHINGTON — De Federal Reserve schroeft de rente in de Verenigde Staten verder op, ondanks de recente kritiek van de Amerikaanse president Donald Trump. Volgens de koepel van Amerikaanse centrale banken zullen er volgend jaar ook nog renteverhogingen nodig zijn, maar wel iets minder dan eerder voorzien.

Het belangrijkste rentetarief gaat met een kwart procentpunt omhoog naar een bandbreedte van 2,25 tot 2,50 procent. Het is de vierde rentestap van dit jaar. Voor 2019 rekent de Fed nu op twee renteverhogingen. Eerder was de prognose dat er volgend jaar drie renteverhogingen nodig zouden zijn om de Amerikaanse economie en inflatie weer op de gewenste niveaus te krijgen. Niet iedereen is blij met de koers van de Fed. Trump uitte de afgelopen tijd herhaaldelijk kritiek op het stapje voor stapje opvoeren van de rente. Renteverhogingen zorgen er immers voor dat geld lenen duurder wordt en dat zet een rem op de economische groei.

Fed-voorzitter Jerome Powell benadrukte in een toe-

Fed-voorzitter Jerome Powell

lichting dat politieke overwegingen geen enkele rol speelden bij het besluit. Hij onderstreepte daarnaast dat de Amerikaanse economie de afgelopen tijd al hard is gegroeid. Niettemin heeft de Fed zijn verwachtingen voor de economische groei en inflatie iets naar beneden bij-

gesteld. Vooral de ontwikkeling van de inflatie geeft de beleidsmakers bij de centrale banken de mogelijkheid om 'geduldig' te zijn, aldus Powell.

Op de financiële markten werd al algemeen verwacht dat de rente verder verhoogd

zou worden. Toch gingen de beursgraadmeters op Wall Street na het rentebesluit en de toelichting van Powell omlaag. Er werd de afgelopen dagen nog gespeculeerd dat de Fed volgend jaar wel eens een stuk terughoudender zou kunnen worden met het verhogen van de rente.

Bierreus AB InBev in zee met wietbedrijf

TORONTO — Bierreus AB InBev en cannabisproducent Tilray hebben in Canada een partnerschap gesloten. In het Noord-Amerikaanse land gaan de twee samen onderzoek doen naar non-alcoholische wietdrankjes. De bedrijven zijn van plan hier elk zo'n 50 miljoen dollar in te investeren.

Meerdere gevestigde concerns zijn momenteel bezig met drankjes met wiet. Bier- en wijnbedrijf Constellation

Brands stak eerder zo'n 3,8 miljard dollar in het Canadese Canopy Growth, dat medicinale wiet kweekt. De Ame-

rikaanse brouwer Lagunitas, eigendom van Heineken, heeft in de Verenigde Staten al een non-alcoholisch cannabisdrankje, genaamd Hi-Fi Hops, op de markt gebracht. Wietondernemingen zijn interessant geworden voor reguliere bedrijven, nu Canada recreatief gebruik van de drug heeft gelegaliseerd. In

de tabaksindustrie is daarom een vergelijkbare trend waar te nemen. Onlangs werd bekend dat Altria, producent van sigarettenmerken als Marlboro en Lucky Strike, flink investeert in cannabis. Het Amerikaanse bedrijf steekt 1,8 miljard dollar in de Canadese cannabisonderneming Cronos.

Facebook aangeklaagd vanwege privacyschandaal

MENLO PARK — Facebook heeft de eerste grote rechtszaak aan zijn broek vanwege het privacyschandaal rond Cambridge Analytica. De procureur-generaal in de Amerikaanse hoofdstad Washington heeft besloten het socialemidiabedrijf hiervoor te vervolgen.

Eerder dit jaar kwam naar buiten dat het campagnebureau Cambridge Analytica ongeoorloofde toegang had tot persoonlijke gegevens van miljoenen gebruikers

van Facebook. Die informatie werd onder meer gebruikt voor de verkiezingscampagne van Donald Trump in 2016. Kenners denken dat de affaire Facebook wel eens

duur kan komen te staan. Meerdere autoriteiten doen onderzoek naar de zaak. Facebook was niet direct bereikbaar voor commentaar. Het bedrijf komt steeds meer onder vuur te liggen in verband met privacy. Deze week schreef *The New York Times* dat de onderneming partijen als Microsoft, Amazon, Spotify en Netflix samen-

werkingen aanbood waarbij die bedrijven ongemerkt namen en contactgegevens van Facebook-vrienden van gebruikers konden inzien. Facebook ontkende later in een reactie die beweringen en stelde andere bedrijven nooit toegang te hebben gegeven tot gebruikersgegevens zonder toestemming van die personen.

Strengere regels arbeidsongeschikten van tafel

DEN HAAG — In Nederland gaat het kabinet de uitkeringsregels voor arbeidsongeschikten niet aanscherpen. Die strengere regels hadden ertoe moeten leiden dat mensen minder snel worden afgekeurd en sneller weer aan de slag gaan. Dat had het kabinet tot 300 miljoen euro moeten schelen.

De vakbonden waren fel tegen de maatregelen uit het regeerakkoord. Zieke werknemers zouden daardoor buiten hun schuld in de bijstand belanden. Minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken besloot daarop de aanscherping van de zogeheten WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) te schrappen. Koolmees is 'blij dat we tot overeenstemming zijn gekomen'. Hij verwees naar het stukgelopen pensioenoverleg en prijst zich gelukkig dat 'de polder' in deze kwestie wel 'een mooi resultaat' heeft geboekt. De minister vat de uitkomst niet op als een nederlaag, omdat er 'voldoende prikkels' blijven voor zieke werknemers om (weer) zo

veel te werken als ze kunnen. Bovendien is het hoofddoel, minder nieuwe aanvragen voor de WIA, toch in zicht doordat er ook een oplossing is voor de zogeheten loon-doorbetaling door werkgevers bij ziekte. Werkgevers blijven zieke werknemers twee jaar lang doorbetalen, waardoor die minder snel in de WIA belanden. Dat schept de ruimte om van de aanscherping van de WIA-regels af te zien. De minister hoeft daarom geen extra geld op tafel te leggen, denkt hij. Toch moet er nog wel wat aan de WIA worden vertimmerd, vindt Koolmees. Een werkgroep van werkgevers, werknemers en ambtenaren van zijn ministerie gaat kijken of Koolmees af kan van 'rare dingen in de systematiek'. Zo worden mensen met een hoog inkomen nu eerder als arbeidsongeschikt aangemerkt. Ook de linkse oppositie, die zich fel verzetten tegen het 'asociale plan', is tevreden. Goed dat het kabinet 'eindelijk luistert naar het gezond verstand', zegt Lodewijk Asscher, PvdA-leider en Koolmees' voorganger als minister.

Koers Bang & Olufsen keldert na omzetalarm

KOPENHAGEN — De Deense verkoper van luxe beeld- en geluidsapparatuur Bang & Olufsen is vandaag op de beurs in Kopenhagen zeer hard omlaag gegaan na een omzetwaarschuwing.

Het bedrijf gaf aan voor het lopende gebroken boekjaar op een stagnerende omzet te rekenen, terwijl eerder nog op een groei van meer dan 10 procent werd gerekend. Op basis van voorlopige cijfers meldde Bang & Olufsen dat in het afgelopen kwartaal de omzet met 9 pro-

cent is gekrompen en dat het huidige kwartaal zwakker is begonnen dan verwacht. De onderneming wijst op verstoringen in het logistieke kanaal, mede door de sluiting van verkooppunten en een verandering van de distributeur in Australië en Nieuw-Zeeland. De koers van Bang & Olufsen ging meer dan 28 procent onderuit in Kopenhagen. Een analist schreef in een reactie op het bericht dat Bang & Olufsen een 'verkeerd' dag heeft gekozen om het nieuws naar buiten te brengen, gezien het toch al slechte sentiment op de aandelenmarkten.

'Megadeal Altria en e-sigaretmaker Juul'

NEW YORK — De maker van elektronische sigaretten Juul Labs staat op het punt een megadeal te sluiten met de Amerikaanse tabaksfabrikant Altria.

Volgens bronnen tegenover persbureau Bloomberg is Altria van plan 12,8 miljard dollar te investeren in Juul, waarmee het ongeveer een derde van het bedrijf in handen krijgt.

De investering zou Juul waarden op ongeveer 38 miljard dollar, wat meer dan een verdubbeling zou zijn sinds een financieringsronde een paar maanden geleden. Altria is de verkoper van onder meer Marlboro in de Verenigde Staten. Naar verluidt kan nog voor het einde van deze week een deal worden aangekondigd tussen Altria en het in San Francisco gevestigde Juul.

China: In januari handelsoverleg met VS

PEKING — China en de Verenigde Staten gaan in januari verder praten over hun handelsoverleg. Dat meldde het Chinese ministerie van Handel.

Eerder had ook al de Amerikaanse minister van Financiën Steven Mnuchin gezegd dat er volgende maand overleg zou zijn tussen de twee economische grootmachten over een wapenstilstand in de handelsoorlog. De afgelopen tijd werd op lager niveau overleg gevoerd tussen China en de VS ter

voorbereiding op de gesprekken komende maand. Peking liet weten dat het potentieel voor handelssamenwerking tussen beide landen enorm is, met voordelen voor alle partijen.

Onlangs maakte China nog bekend voor drie maanden de straftarieven op Amerikaanse auto's in te trekken als teken van goede wil in het overleg met de VS. De twee landen spraken onlangs af voorlopig geen nieuwe importheffingen in te voeren.

Justitie België staakt vervolging Fortis-top

BRUSSEL — De Belgische justitie heeft besloten om geen bestuurders van de voormalige Fortis-bank meer te vervolgen.

Eerder wilde het Brusselse parket nog zeven oud-bestuurders voor de rechter slepen, omdat zij beleggers niet voldoende geïnformeerd hadden over risico's die de bankverzekeraar liep. Na extra onderzoek ziet justitie daar nu van af. Het onderzoek, dat ruim tien jaar liep, richtte zich op de periode september 2007 tot en met april 2008. Toen verhoogde Fortis het kapitaal, maar in de prospectus werd een te rooskleurige inschatting gegeven van de impact van de Amerikaanse vastgoedcrisis. Naar aanleiding van het onderzoek had justitie in

2013 besloten onder andere oud-voorzitter Maurice Lippens, oud-topmannen Jean-Paul Votron en Herman Verwilt en voormalig financieel directeur Gilbert Mittler van Fortis te vervolgen vanwege valsheid in geschrifte, oplichting en het overtreden van een bankwet waarin verschillende informatieverplichtingen zijn vastgelegd. Na vervolgonderzoeken bepaalde justitie toch niet voldoende bewijs te hebben. Fortis dreigde eind 2008 ten onder te gaan en werd door de Nederlandse en Belgische staat gered. Eerder dit jaar kwam de Belgische verzekeraar Ageas, de rechtsopvolger van Fortis, een schikking overeen met aandeelhouders. Die krijgen 1,3 miljard euro te verdelen. Er zijn naar schatting 200.000 gedupeerde beleggers.

'Pinterest werkt aan beursgang'

NEW YORK — Social network site Pinterest bereidt zich naar verluidt voor op een beursgang. Volgens zakenkrant *The Wall Street Journal* zou aan het bedrijf een prijskaartje hangen van zeker 12 miljard dollar.

kers, ongeveer een kwart miljard, kunnen er onder meer afbeeldingen, ideeën en recepten vastpinnen. Hoeveel aandelen het techbedrijf precies naar de beurs wil brengen en hoeveel geld daarmee opgehaald zou kunnen worden, is niet duidelijk. Pinterest heeft nog niet gereageerd, maar er gaan al enige tijd geruchten dat de onderneming naar de beurs zou willen. Eerder kozen branchegenoten als Facebook en Twitter ook al voor een beursnotering.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	20-Dec			20-Dec	
DOW JONES	23.209.91	-0.49%	AEX	487.41	-1.73%
S&P 500 INDEX	2.499.75	-0.29%	ARCELMITTAL	18.86	-2.96%
NASDAQ	6.833.95	-0.04%	AEGON NV	4.15	-1.05%
AMAZON.COM INC	1.490.90	-0.28%	KONINKLIJKE AHOL	22.29	-0.51%
APPLE INC	160.73	-0.10%	AKZO NOBEL	69.56	-0.57%
BAIDU INC-SP ADR	164.37	1.16%	ASML HOLDING NV	135.72	-3.73%
BERKSHIRE HATH-B	193.35	-0.93%	DSM (KONIN)	71.18	-2.04%
BOEING CO/THE	319.48	-0.02%	HAL TRUST	131.60	-2.23%
CITIGROUP INC	53.04	0.42%	HEINEKEN NV	79.64	-0.57%
COCA-COLA CO	47.71	-0.40%	ING GROEP NV	9.40	-4.73%
COSTCO WHOLESALE	199.31	-1.04%	KPM (KONIN) NV	2.56	-1.77%
WALT DISNEY CO	108.79	-0.35%	KONINKLIJKE PHIL	39.94	-2.93%
3D SYSTEMS CORP	10.54	1.25%	RANDSTAD NV	39.68	-1.01%
EBAY INC	28.50	0.71%	ROYAL DUTCH SHA	25.24	-0.83%
FACEBOOK INC-A	134.19	0.71%	TOMTOM	7.58	-3.49%
GENERAL ELECTRIC	7.64	-0.26%	TOTAL SA	46.18	-1.39%
ALPHABET INC-A	1.037.57	0.20%	UNILEVER NV-CVA	47.68	-0.47%
HP INC	20.49	-0.29%	W.P. STEWART HOL	424.33	-1.73%
HOME DEPOT INC	166.00	-0.57%			
INTEL CORP	45.98	0.69%	SCOTIABANK FUNDS		
JOHNSON&JOHNSON	127.18	-0.34%	MONEY MARKET	13.3131	0.00%
MICROSOFT CORP	103.28	-0.40%	US DOLLAR BOND	2.6176	0.33%
PROCTER & GAMBLE	91.47	-0.32%	GLOBAL GROWTH	2.6629	-1.48%
ROYAL DUTCH-ADR	57.61	1.25%	US GROWTH	14.4288	-1.84%
STARBUCKS CORP	63.44	-0.97%	CANADIAN GROWTH	2.3554	-0.54%
TWITTER INC	29.85	-0.35%	FUNDS		
WALMART INC	67.77	-0.07%	BGF EMKT EUR FLEX	19.40	0.41%
EXCHANGE TRADED FND			BGF EMKT BOND	17.01	0.23%
ALERIAN MLP - ANLP	9.07	-0.33%	BGF FIX INC GBL OP	13.82	-0.14%
ISH GBL HY BD - GHYG	46.04	-0.10%	BGF GBL ALLOCATION	52.71	-0.48%
ISH BOXX HY BD - HYG	80.90	-0.54%	BGF USD CORE BOND	16.65	-0.28%
ISH SELECT DIV - DIVY	89.94	-0.17%	BGF USD HI YIELD BND	31.27	-0.72%
ISH MSCI EMKT - EEM	39.05	1.45%	TEMPLETON GBL BND	25.18	0.04%
ISH MSCI PAC - EPP	40.50	0.12%	TEMPLETON ASIAN SM	48.78	-0.81%
ISH RUSSELL - IWW	146.46	-0.16%	CURRENCIES		
ISH S&P 500 - SPY	150.21	-0.29%	YENUSD	111.6400	-0.75%
ISH EUROPE - IEV	39.18	0.44%	EURUSD	1.1423	0.41%
INVECO QQQ TRUS	154.90	0.24%	CANUSD	1.3474	-0.07%
INVECO DB COMMO	14.99	-0.13%	GBPUSD	1.2833	0.18%
SPDR S&P INT DIV-DVX	35.55	0.74%	COMMODITIES		
SPDR S&P MID 400	304.06	-0.02%	OIL WTI	46.75	-2.95%
SPDR S&P 600 SMA	59.87	0.00%	GOLD	1280.02	1.37%
VANGUARD REIT - VNQ	76.44	0.20%	SILVER	14.79	1.32%
WSDOMTR JAP H-EO-DXJ	48.06	-1.29%	WHEAT	523.00	0.10%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Baby krijgt vaccinatie per drone

Een baby in de eilanden-groep Vanuatu mag zich de eerste persoon op aarde noemen die een vaccinatie heeft gekregen die per commerciële drone werd geleverd. Dat meldt in elk geval Unicef, de kinderorganisatie van de Verenigde Naties. Het onbemande toestel deed 25 minuten over de vlucht van 40 kilometer om een afgelegen plek bij Cook's Bay te bereiken op het eiland Erromango. De tocht zou normaal gesproken uren hebben geduurd per boot of te voet.

Een verpleegster pikte de medicamenten op om de maand oude baby en ook twaalf andere kinderen en vijf zwangere vrouwen in te enten tegen polio en tbc. Unicef zei te hopen dat dro- nes ook in andere afgelegen gebieden levens kunnen red- den. “Een grote stap voor de wereldgezondheid”, aldus de organisatie. De regering van Vanuatu is de eerste die een contract heeft getekend met een commercieel dronebe- drijf voor de leveranties van vaccins.

Schadevergoeding na ‘nootjesrel’

Foto: Shutterstock

Korean Air Lines moet een purser een schadevergoeding betalen in de nasleep van de ‘nootjesrel’ ongeveer vier jaar geleden. Toen liet de dochter van de topman van de luchtvaartmaatschappij een toestel met 250 passagiers terugkeren naar de gate omdat ze niet tevreden was over de nootjes die zij voorgeschoteld kreeg.

Op last van de dochter werd purser Park Chang-jin samen met een stewardess uit het toestel gezet, nadat ze

ook nog eens geknield hadden voor de boze vrouw. De luchtvaartmaatschappij zette hem na afloop terug in rang. De man klaagde de luchtvaartmaatschappij en de dochter aan. De rechter bleek alleen voor de aantijgingen richting het bedrijf gevoelig. Dat moet de purser nu omgerekend ruim 15.000 euro betalen. De dochter werd overigens eerder veroordeeld tot een gevangenisstraf vanwege haar gedrag.

Verste rots in zonnestelsel ontdekt

Ver voorbij alle planeten draait een rotsblok in een baan rond de zon. Het is het verste object in het zonnestelsel dat tot nu toe is ontdekt. De afstand van de zon naar de rots is 120 keer de afstand van de zon naar de aarde. Dat is drie keer zo ver als Neptunus, de planeet die het verst van de zon af staat. De ruimterots heeft de wetenschappelijke naam 2018 VG18 gekregen. Zijn bijnaam is Farout (ver weg). De ontdekkers hadden eerder al andere rotsen aan de rand van ons zonnestelsel ontdekt. Die hebben bijna- men als Bidden en Goblin gekregen. Zij staan dichterbij. Over Farout is nog heel weinig bekend. Hij doet er waar-

schijnlijk zo'n 1000 jaar over om één keer rond de zon te draaien. De rots is ongeveer 500 kilometer in doorsnee en heeft een roze gloed, wat kan betekenen dat hij veel ijs heeft, en is rond. Mogelijk is hij een dwergplaneet, net als Pluto.

De ontdekkers denken dat er mogelijk een negende, nog niet ontdekte planeet in de uithoeken van ons zonnestelsel te vinden is. Die wordt 'Planeet X' genoemd. Als de wetenschappers de omloopbanen van rotsblokken als 2018 VG18 beter kennen, kunnen ze misschien uitrekenen of er een planeet ver weg is die aan ze trekt.

Musks Boring Company opent 1e tunnel

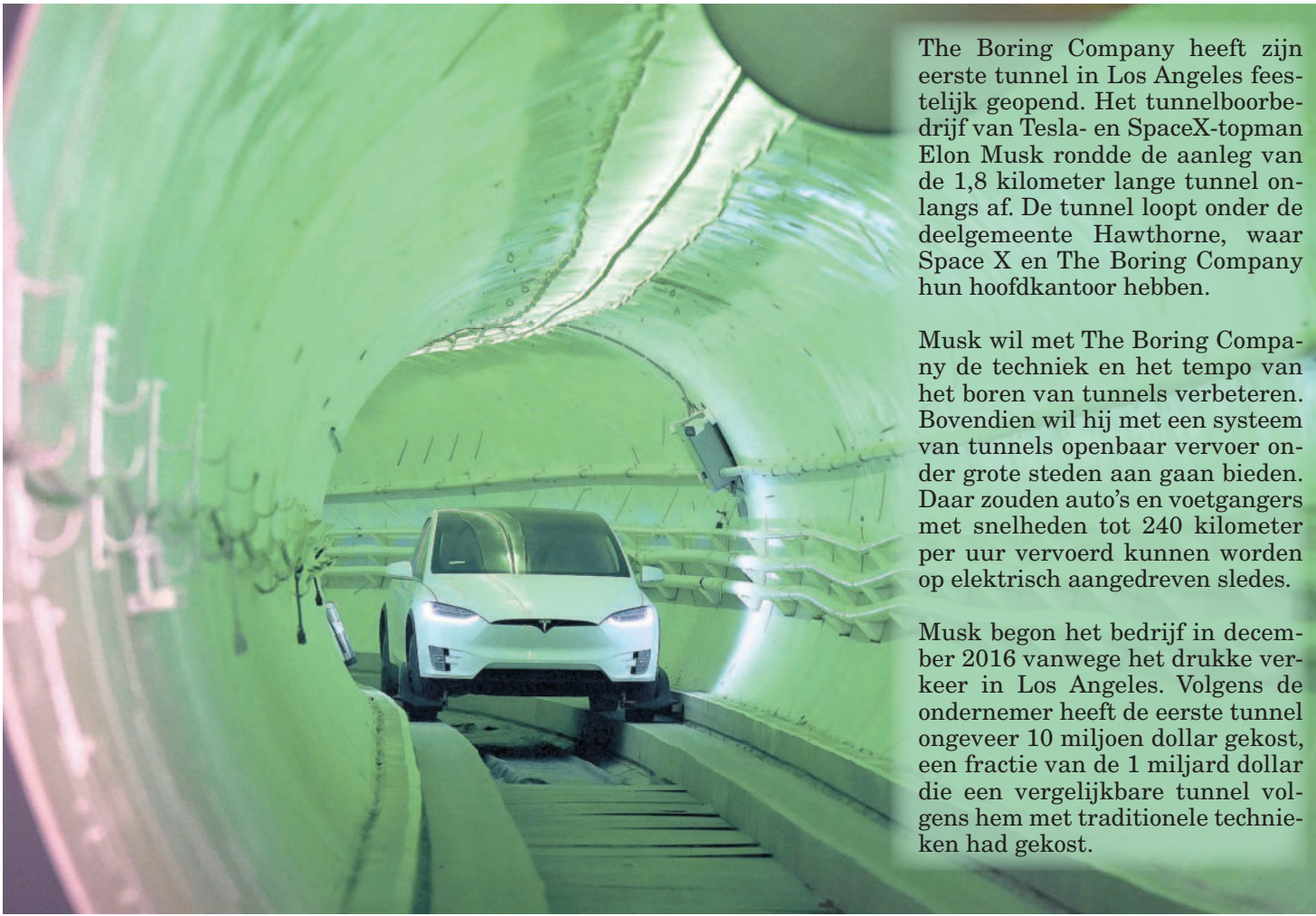

Foto: AFP

The Boring Company heeft zijn eerste tunnel in Los Angeles feestelijk geopend. Het tunnelboorbedrijf van Tesla- en SpaceX-topman Elon Musk rondde de aanleg van de 1,8 kilometer lange tunnel onlangs af. De tunnel loopt onder de deelgemeente Hawthorne, waar SpaceX en The Boring Company hun hoofdkantoor hebben.

Musk wil met The Boring Company de techniek en het tempo van het boren van tunnels verbeteren. Bovendien wil hij met een systeem van tunnels openbaar vervoer onder grote steden aan gaan bieden. Daar zouden auto's en voetgangers met snelheden tot 240 kilometer per uur vervoerd kunnen worden op elektrisch aangedreven sledes.

Musk begon het bedrijf in december 2016 vanwege het drukke verkeer in Los Angeles. Volgens de ondernemer heeft de eerste tunnel ongeveer 10 miljoen dollar gekost, een fractie van de 1 miljard dollar die een vergelijkbare tunnel volgens hem met traditionele technieken had gekost.

Mensen

Astronauten ISS veilig geland op aarde

Foto: AFP

Drie bemanningsleden van het internationale ruimtestation ISS zijn vandaag na een verblijf van 197 dagen in de ruimte veilig op aarde teruggekeerd. De Amerikaanse astronaute Serena Auñón-Chancellor, de Duitse astronaut Alexander Gerst en de Russische kosmonaut Sergej Prokopjev landden vannacht in een Russische Sojoez-capsule op de Kazachse step- pen. Volgens de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA hebben zij 3152 rondjes rond de aarde gevlogen en daarbij een afstand van 134 miljoen kilometer afgelegd. De terugkeer werd extra aandachtig gevolgd, want in augustus was er drukverlies ontstaan in het ISS door een gaatje in de wand van de leefmodule van de Sojoez.

Het euvel werd snel verholpen, maar de oorzaak is nog niet bekend.

Op dit moment zijn weer drie astronauten in het ruimtestation. Het zijn de Amerikaanse Anne McClain, de Rus Oleg Kononenko en de Canadees David Saint-Jacques. Kononenko was in 2011 en 2012 een van de reisgenoten van de Nederlander André Kuipers. Ze verbleven toen ongeveer een halfjaar in het ISS. De drie moeten in februari gezelschap krijgen van Nick Hague en Christina Koch uit de Verenigde Staten en de Rus Aleksej Ovtsjin- in. Hague en Ovtsjinin zouden in oktober al naar het ISS gaan, maar de lancering mislukte. Ze moesten de vlucht afbreken en een noodlanding maken op aarde.

Mannen meestal kostwinner, vrouw draagt bij

Foto: Shutterstock

Veel vrouwen voelen niet zo de noodzaak om economisch zelfstandig te zijn in een relatie. En ook hun partners vinden het meestal niet nodig dat hun vrouw genoeg verdient om van te leven. In de meeste relaties is de man kostwinner en wordt van de vrouw hooguit een bijdrage verwacht. Dat concludeert het Sociaal en Cultureel Planbureau Nederland in een onderzoek naar de vraag welke betekenis vrouwen en mannen hechten aan betaald werk en een eigen inkomen voor vrouwen. Het SCP voerde

hiervoor veertig gesprekken met mannen en vrouwen die samen een paar vormen en jonge kinderen hebben. Vrouwen en mannen die met betaald werk minimaal 70 procent van het minimumloon verdienen, worden als economisch zelfstandig beschouwd. In 2017 kwam dat concreet neer op 950 euro netto per maand, een bedrag dat lager ligt dan de armoedegrens van een alleenwonende. “De lat ligt dus niet hoog”, zegt het SCP. Toch komen vier op de tien vrouwen jonger dan 65 jaar daar niet

overheen. Vrouwen zijn weliswaar massaal gaan werken, maar de meesten in deeltijd, twee tot drie dagen per week. Een kleine deeltijdbaan levert vaak te weinig geld op om zelfstandig van te kunnen leven. Voor sommige vrouwen is het risico op een scheiding een belangrijke reden om vast te houden aan een toereikend eigen inkomen. Maar de meeste vrouwen vertrouwen erop dat, als de nood aan de man komt, zij meer kunnen gaan werken en dan het hoofd boven water houden.

De overgrote meerderheid van de Nederlanders vindt dat het in een goede relatie niet uitmaakt wie het meeste verdient en wie minder werkt. Dat dat meestal de vrouw is, is in lijn met opvattingen over taakverdeling en de zorg voor kinderen, zo bleek eerder al uit de Emancipatiemonitor van het SCP en CBS.

Celstraffen voor ouders ‘baby Hitler’

Foto: Shutterstock

Een Brits koppel dat zijn kind naar Adolf Hitler had vernoemd, moet in Groot-Brittannië jarenlang de gevangenis in. De rechtbank in Birmingham oordeelde dat Adam Thomas (22) en Claudia Patatas (38) lid waren van de verboden neonazistische groep National Action, bericht de BBC. Thomas en Patatas hadden hun kind uit bewondering voor de Duitse dictator ‘Adolf’ als tweede naam gegeven. De rechter rekende het stel ook aan dat ze met hun kind poseerden op ‘verontrustende foto's’. Zo liet Thomas zich met zijn kind fotograferen terwijl hij het beruchte witte pak van de

Ku Klux Klan droeg. De vrouw is veroordeeld tot 5 jaar gevangenisstraf, haar partner kreeg 6,5 jaar cel. De man had ook informatie over het maken van bommen in zijn bezit. Toen agenten een inval deden in het huis van het duo, troffen ze ook messen en kruisbogen aan. Tevens lagen er kussens met hakenkruizen in de woning. Het stel reageerde geëmotioneerd op de uitspraak. Ze hielden elkaars hand vast en huilden. Thomas werkte voorheen als beveiliging, zijn partner als huwelijksfotograaf. De rechter veroordeelde ook meerdere andere leden van de groep tot jarenlange gevangenisstraffen.

Trump komt tot leven in Madam Tussauds

Foto: AFP

Madame Tussauds in Amsterdam heeft deze maand hoog bezoek van niemand minder dan Donald Trump. Niet het wassenbeeld maar een zorgvuldig getrainde acteur in een levensecht siliconenmasker zal de bezoekers

van Tussauds op een dwaalspoor zetten.

Het is voor het eerst dat er in Amsterdam met deze techniek wordt gewerkt en dat er een levend beeld in de attractie rondloopt.

Mensen

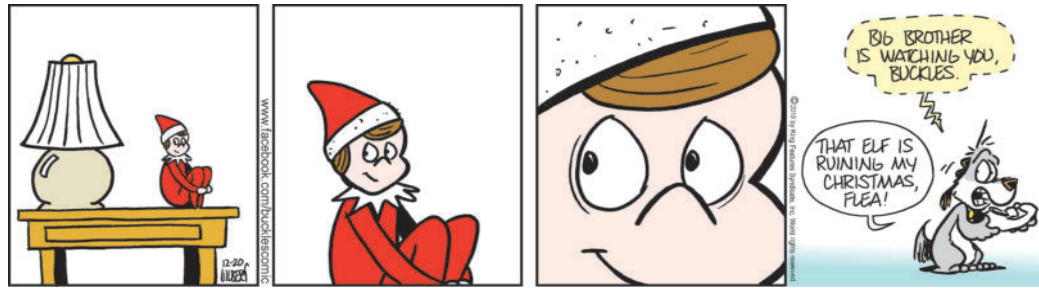
Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : t1atorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Nuis gekozen tot Sportman van het Jaar

Kjeld Nuis en Suzanne Schulting

AMSTERDAM — Kjeld Nuis is woensdag gekozen tot Sportman van het Jaar. De schaatsers van Team Jumbo won begin dit jaar bij de Olympische Spelen in Zuid-Korea goud op zowel de 1000 als de 1500 meter. Turner Epke Zonderland en motorcrosser Jeffrey Herlings waren de andere genomineerden.

Nuis, die een jaar eerder de wereldtitel op de 1000 en 1500 meter behaalde, kreeg in de AFAS Live in Amsterdam de Jaap Eden Trofee uit handen van televisiemaker Jan Versteegh. De aanwezige sporters bepaalden de helft van de keuze. Voor de andere 50 procent was een vakjury onder leiding van oud-volleyballer Bas van de Goor verantwoordelijk.

Vorig jaar ging de prijs voor beste sportman naar wielrenner Tom Dumoulin. Mark Tuitert was in 2010 de laatste langebaanschaatser die de prijs bij de mannen won. Sven Kramer ging hem in 2007 voor.

Nuis was verbaasd dat hij de prijs kreeg. “Ik zag mijn naam na Epke Zonderland, die is er bij alle verkiezingen bij. En Jeffrey Herlings is de eerste Nederlandse wereldkampioen motorcross. Dus ik ben heel trots. Ik heb er keihard voor gewerkt”, zei Nuis, om vervolgens iedereen uit zijn naaste omgeving te bedanken voor alle steun die hij kreeg in zijn schaatscarrière. Daar hoorde Jac Orie ook bij, zijn coach die eerder op de avond eveneens werd geëerd op het Sportgala.

Sportvrouw van het jaar Suzanne Schulting werd gekozen tot Nederlandse

sportvrouw van 2018. De 21-jarige Friese shorttrackster behaalde in februari goud op de 1000 meter bij de Olympische Spelen in Zuid-Korea. Schulting kreeg in de AFAS Live de voorkeur boven shorttrackster Jorien ter Mors en wielrensters Anna van der Breggen en Annemiek van Vleuten. Ook hier bepaalde de aanwezige sporters de helft van de keuze en was voor de andere 50 procent een vakjury onder leiding van oud-volleyballer Bas van de Goor verantwoordelijk. De gouden medaille van Schulting was een primeur voor Nederland op de Olympische Spelen. Sjinkie Knegt behaalde in Azië zilver op de 1500 meter en vier jaar eerder in Sotsji brons op de 1000 meter. Yara van Kerkhof verzekerde zich in Zuid-Korea van zilver op de 500

meter. Schulting, die de bijbehorende Jaap Eden Trofee kreeg uitgereikt door de onlangs gestopte wielrenner Bram Tankink, hield met de aflossingsploeg ook nog een bronzen plak aan de Olympische Spelen van dit jaar over. “Ik vind dit heel vet en fantastisch. Het is een grote eer dat ik deze prijs in ontvangst mag nemen. Ik bedank mijn ouders en zusjes. Ik was soms heel vervelend, maar het is uiteindelijk toch allemaal goed gekomen”, sprak Schulting, die speciale dank richtte aan haar teamgenoten Daan Breeuwsma en Sjinkie Knegt. Vorig jaar ging de titel voor beste sportvrouw naar atlete Dafne Schippers.

Meulenkamp buigt voor Smith in Londen

LONDEN — Ron Meulenkamp is bij het WK darts in Londen gestrand in de tweede ronde. De dertigjarige Brabander was niet opgewassen tegen de Brit Michael Smith, de nummer tien van de plaatsingslijst. Meulenkamp verloor in vier sets: 3-1.

Meulenkamp gaf Smith in de eerste set goed partij (3-2). In de tweede set (3-1) nam de Nederlander een voorsprong, maar daarna nam de thuispe-

ler het initiatief over. In de derde set (1-3) wist Meulenkamp zijn Britse tegenstander voor de eerste keer te breken. De voorsprong benutte hij daarna

goed. In de vierde set (3-1) liet Smith zich niet nog een keer verrassen. Beide spelers deden qua gemiddelde niet veel voor elkaar onder: 94.07 punten voor Smith tegen 93.81 voor Meulenkamp. De Australiër Simon Whitlock, de nummer acht van de plaatsingslijst, ging verrassend met 0-3 onderuit tegen de Brit Ryan Joyce.

Invaller Onana redt Ajax na strafschoppen

KERKRADE — Ajax heeft in de achtste finales van de KNVB-beker Roda JC pas na strafschoppen verslagen. Na reguliere speeltijd was het 1-1, nota bene ook al door twee strafschoppen. In de verlenging werd niet gescord.

Ajax-coach Erik ten Hag had in Limburg niet bepaald zijn sterkste formatie het veld ingestuurd. Dat probeerde hij later recht te trekken, onder andere door in de 118e minuut doelman André Onana alsnog in te brengen. Deze zag vervolgens van elf meter Mario Engels over schieten. Daarna stopte Onana de penalty van Mitchell Paulissen. Voor Ajax miste alleen Matthijs de Ligt, ook al invaller deze keer.

Ten Hag had voor de gelegenheid in Limburg groten-deels gekozen voor andere spelers dan die het afgelopen weekeinde De Graafschap met 8-0 van de mat

speelden. In de basis waren alleen Dusan Tadic, Daley Blind en Frenkie De Jong overgebleven. Voor aanvulling zorgden onder meer Klaas-Jan Huntelaar en David Neres. Aanvoerder Hakim Ziyech behoorde tot het groepje dat thuis mocht blijven.

Het maakte er de klus in Kerkrade niet gemakkelijker op. Halverwege was de stand gelijk, 1-1. Tadic maakte de openingstreffer uit een strafschop. Hij mocht aanleggen na een overtreding op Huntelaar. Ongeveer een halfuur later mocht Roda onder vergelijkbare omstandigheden

Ribéry redt Bayern tegen RB Leipzig

MÜNCHEN — Bayern München heeft in de Bundesliga moeizaam gewonnen van RB Leipzig. De titelhouder leek voor eigen publiek lange tijd niet verder te komen dan een fletse 0-0. Routinier Franck Ribéry bezorgde de thuisploeg in de 83e minuut alsnog drie punten met een doeltreffend schot: 1-0.

Beide ploegen beëindigden het duel door een opstootje in de extra tijd met tien man. Renato Sanches (Bayern, twee keer geel) en Stefan Ilsanker (Leipzig, direct rood) moesten het veld verlaten. Bayern, zonder de

geblesseerde Arjen Robben, kwam als nummer drie op zes punten van koploper Borussia Dortmund. De lijstaanvoerder ging dinsdag met 2-1 onderuit bij Fortuna Düsseldorf. FSV Mainz, met Jean-Paul

Boëtius in het basisteam, verspeelde in de thuiswedstrijd tegen Eintracht Frankfurt (2-2) in de eerste helft twee keer een voorsprong. Robin Quaison scoorde twee keer voor eigen publiek, Luka Jovic tekende voor beide treffers van de bezoekers, bij wie Jetro Willems in de 72e minuut mocht invallen. Ploeggenoot Jonathan de Guzman viel in dezelfde minuut uit.

Tottenham schakelt Arsenal uit in League Cup

Doelpuntenmakers Dele Alli (l) en Son Heung-Min.

LONDEN — Tottenham Hotspur heeft zich in een heuse topper geplaatst voor de volgende ronde van de League Cup, de ‘tweede’ beker van Engeland. De Londense club won in eigen stad, maar wel in een uitwedstrijd, van Arsenal. In het Emirates Stadion werd het 2-0 voor de gasten, die Michel Vorm als tweede doelman op de bank hadden zitten.

Na 20 minuten kwamen de Spurs op voorsprong. Son Heung-Min zorgde voor de openingstreffer. Dele Alli maakte er na een uur 2-0 van. Alli werd voor zijn tref-

fer op het hoofd geraakt door een uit het publiek gooid voorwerp, waarschijnlijk een plastic flesje. “Daarom was het extra leuk dat ik die goal maakte”, reageerde

hij laconiek op het incident. Coach Mauricio Pochettino wilde er geen grote zaak van maken. “Ik vertrouw erop dat Arsenal de dader op passende wijze straft.” Chelsea schakelde, eveneens in Londen, Bournemouth uit. Op Stamford Bridge werd het 1-0. Eden Hazard scoorde in de 84e minuut. Bij Bournemouth speelde Nathan Aké het hele duel mee.

Bale leidt Real Madrid naar WK-finale

ABU DHABI — Real Madrid heeft voor de vierde keer de finale bereikt van het WK voor clubteams. De Europese kampioen was in Abu Dhabi met 3-1 te sterk voor het Japanse Kashima Antlers, de kampioen van Azië. Gareth Bale was de grote man bij de titelverdediger. De aanvaller uit Wales scoorde drie keer.

Real Madrid, in 2019 tegenstander van Ajax in de achtste finales van de Champions League, begon nog wat slordig aan

het duel. Kashima Antlers verzuumde echter uit een paar kansen de score te openen. Vlak voor de rust sloeg Bale toe, na een perfecte combinatie met Marcelo. Na de pauze scoorde de Welshman binnen tien minuten nog eens twee keer, mede dankzij Japanse verdedigingsfouten.

Na een uur kreeg de trefzekere Bale rust van coach Santiago Solari. In de slotfase zorgde Shoma Doi, met instemming van videoarbiter Danny Makkelië,

voor de eindstand. Real Madrid speelt zaterdag in de finale tegen de verrassende thuisploeg Al Ain, dat dinsdag het Argentijnse River Plate, de Zuid-Amerikaanse kampioen, uitschakelde via strafschoppen.

De Spaanse grootmacht won het WK in 2014, 2016 en 2017.

Zwemkampioene Missy Franklin (23) stopt

WASHINGTON — Zwemster Missy Franklin heeft op 23-jarige leeftijd gezegd per direct te stoppen. De reden is aanhoudende pijn in een schouder. De Amerikaanse won maar liefst vijf keer olympisch goud.

Haar grootste successen kende ze bij de Spelen van Londen in 2012. Als zeventienjarige won ze goud op de 100 en 200 meter rugslag. Ze won bovendien twee keer goud in estafetteteams. Ze evenaarde nooit meer haar toptijden van dat jaar. Wel won ze een jaar later bij de WK in Barcelona zes keer goud. In Rio de Janeiro 2016 kreeg ze nog eenmaal olympisch goud, omdat ze een heat had gezwommen in het winnende estafette-team van de Verenigde Staten. Sinds 2016 ondervindt ze hinder van de betreffende schouder. Mede daardoor kon ze het niveau van haar jonge jaren nooit meer halen. “Ik zou me kunnen la-

Missy Franklin tijdens de Olympische Spelen van Rio de Janeiro (2016).

ten opereren, met een lange hersteltijd en zonder garanties dat het beter wordt. Dat doe ik niet meer. Ik heb

te lang te veel pijn gehad.” “Ik stop”, schreef ze daarom op Twitter. “En dit zijn mis-schien wel de moeilijkste

woorden die ik ooit heb geschreven. En het heeft even geduurd voor ik in staat was ze op te schrijven.”